

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 178 (13212)

Piątek, 12 września 1997 r.

cena 1Lt

Telewizor Szilelis trafił do właścicielki

Czasami los się uśmiecha...

Nie tylko według porzekadła „nieszczęścia chodzą po ludziach”. Od czasu do czasu los się uśmiecha do swych wybrańców. Tym razem wybranką spośród Czytelników „Kuriera Wileńskiego” została pani Maria Naruszewicz, zamieszkała we wsi Gryciuny, w gminie sużańskiej (rej. wileński). We wrześniowym konkursie wśród prenumeratorków naszej gazety, wygrała ona główną nagrodę - telewizor Szilelis 37 TS 555 (cena 1029 Lt).

Pani Maria, jak powiedziała, czyta naszą gazetę... „od kiedy pamięta siebie”. Początkowo w domu rodzinnym, bo mama p. Marii - Irena Wasilewska, była stałą czytelniczką ukazującego się w ojczywym polskim języku ówczesnego „Czerwonego Sztandaru”, potem „Kuriera”. Później, kiedy pani Maria „samodzielnie stanęła na nogach”; ukończyła Wileńską Wyższą Szkołę Rolniczą, podjęła pracę w rodzinnym gospodarstwie rolnym „Werusawa”, założyła rodzinę i przeniósła się do własnego domu, nasz dziennik nadal był u niej codziennym gościem. Tak jest dotychczas. Ostatnio zaś, korzystając z „ożenku” „Kuriera” z „Przyjaciółką”, a w wyniku tego - zniżki kosztów prenumeraty tego tygodnika, zaabonowała również „Przyjaciółkę”.

Pomimo nawału prac w obsłudze domowym (trzymać dwie krowy, trzodek chlewną, inny drobny inwentarz), w zespolu hodowlili bydła, gdzie jest brygadystką, znajduje czas na prasę, na telewizję.

Trudniej było, gdy dzieci były małe (wychowała trzy córki), ale teraz, gdy powyrastały i „wyfrunęły” z domu, zakładając własne rodziny, Maria pozostała tylko we dwojkę z małżonkiem, Marianem.

- Nastąpił więc czas drugiej młodości, jak mówią ludzie - żartuje.

- Owszem - śmieje się pani Maria. - Ale tylko gdy spojrzę na wnuki, uświadamiam sobie, jak ten czas leci.

Chętnie opowiada o swej dość licznej rodzinie. Najstarsza córka Grażyna, która wychowuje sześciolatnia

KURIER WILEŃSKI
DZIENNIK NIEZALEŻNY

NA ZDJĘCIU: p. Maria Naruszewicz ze swą wygraną. Fot. M. Paluszkievicz

Agnieszka i półtoraroczna Joasia, mieszka nie opodal, więc często odwiedza dom rodziny. Chętnie przebywa u babci Marysi także pięcioletni Tomek, syn Jolii. Bo mu tu jest lepiej, aniżeli w przedszkolu wsi Pałigie, gdzie mieszka Jola z mężem.

(Dokończenie na str. 2)

POLSKIE LINIE LOTNICZE - POLISH AIRLINES

Dogodne połączenia
z Wilna
przez Warszawę do:
Aten,
New Yorku,
Chicago,
Los Angeles,
Pekinu,
Istambułu,
Tel Awiwu.

Wilno, tel. 26-08-19.

BANK POLSKA KASA OPEKI S. A.
Grupa PEKAO S. A.
Działalność od 1929 r.

PRZEDSTAWICIELSTWO
W WILNIE

2001 Vilnius, Palangos 1/10-16
Tel/fax 223844

Niezawodnie ubezpieczamy:

- ◆ majątek ruchomy i nieruchomości;
  - ◆ budowane i montowane obiekty oraz wykonawców tych robót od odpowiedzialności cywilnej;
  - ◆ właścicieli transportu samochodowego od odpowiedzialności cywilnej na Litwie i za granicą (zielona karta);
  - ◆ środki transportu samochodowego; przewoźników samochodami od odpowiedzialności cywilnej;
  - ◆ ekspedytorów od odpowiedzialności cywilnej; przewoźników ładunkami;
  - ◆ statki i lotnictwo;
  - ◆ od nieszczęśliwych wypadków i chorób na Litwie; osoby wyjeżdżające za granicę i przyjeżdżające z zagranicy od nieszczęśliwych wypadków i chorób;
  - ◆ pracodawców od odpowiedzialności cywilnej; od odpowiedzialności przy odbywaniu procedur celnych;
  - ◆ od odpowiedzialności notariuszy za szkody, wyrządzone przy pełnieniu czynności notarialnych;
  - ◆ w innych przypadkach.
- BIURO CENTRALNE**
Vilnius
ul. J. Jasinskio 16
Tel. (22) 61-19-00,
fax (22) 61-09-37.

78.54102.9 FM

DZIAŁ REKLAMY
TEL./FAX (22) 429465

Z Sejmu

Wspierający Czczenie będą dążyli do uznania jej niepodległości

Sejmowa grupa kontaktów parlamentarnych z Czechenią będzie dążyła do tego, aby na jesiennej sesji parlamentarzysty podjęli decyzję w sprawie uznania niepodległości Czechenii.

Przewodniczącą tej grupy Rytas Kupczinskas na czwartkowej konferencji prasowej powiedział, że w środę zaproponowano, by do programu obrad sesji włączyć projekt ustawy o stosunkach z instytucjami władzy Czechenii. „Należałoby prowadzić o wiele aktywniejszą politykę w tej kwestii i niezwłocznie przystąpić do dyskusji”, powiedział poseł z frakcji konserwatywistów, pod którego kierownictwem delegacja parlamentarzystów w dniach 4-9 września odwiedziła Grozny z okazji obchodów 6 rocznicy niepodległości Czechenii.

Powiedział on, że podczas spotkań z parlamentarzystami przywódcy Czechenii niejednokrotnie interesowali się stanowiskiem Litwy w sprawie uznania niepodległości Czechenii.

„Litwa powinna spełniać swoje obowiązki”, powiedział parlamentarzysta, podkreślając, że uznanie niepodległości Czechenii jest „naszym wspólnym obowiązkiem”.

Powstaną pomyślniejsze warunki do zakładania filii banków zagranicznych na Litwie

W czwartek Sejm znowelizował artykuł 6 Ustawy o bankach komercyjnych, stwarzając pomyślniejsze warunki do zakładania filii banków

zagranicznych na Litwie.

Projekt nowelizacji ustawy zgłosił przewodniczący Sejmu Vytautas Landsbergis.

Znowelizowana ustawa umożliwi Bankowi Litewskiemu zarejestrowanie filii (oddziału) banku zagranicznego na Litwie w przypadku istnienia jednostronnego zobowiązania instytucji nadzoru bankowego innego państwa do pełnienia nadzoru nad działalnością filii (oddziału) banku tego państwa oraz udzielania Bankowi Litewskiemu informacji.

Obowiązujący dotychczas dokument przewidujący, że Bank Litewski rejestruje filię banku zagranicznego, jeśli Bank Litewski podpisze umowę z instytucją nadzoru bankowego tego państwa w sprawie nadzoru nad działalnością filii (oddziału) banku i udzielania informacji. (BNS, ELTA)

Prywatyzacja

W czyje ręce trafi Bank Rolny?

Międzynarodowa spółka audytowa „Deloitte & Touche” wytypowana została na doradcę finansowego, który dopomoże w sprywatyzowaniu jednego z największych banków kraju - Litewskiego Banku Rolnego (LBR). Taką decyzję powzięła powołana przez Ministerstwo Finansów komisja po zapoznaniu się z ofertami technicznymi i finansowymi, zgłoszonymi przez sześć spółek.

realizatorom programu PHARE Unii Europejskiej, którzy opłacają pracę doradcę finansowego nad przygotowaniem do prywatyzacji LBR, zawarcie umowy ze spółką „Deloitte & Touche”. Wiceminister finansów Rimas Survila poinformował agencję ELTA, że może to nastąpić za 3-4 tygodnie i zwyciężczyni konkursu od razu przystąpi do pracy. Przeprowadzi ją wspólnie z firmami „Vilfima” i „Nomura Securities”. Przedstawiciele

„Deloitte & Touche” znają Bank Rolny, gdyż przeprowadzili tam audyt.

W konkursie, w którego zorganizowaniu Ministerstwo Finansów dopomogli realizatorzy programu PHARE Unii Europejskiej, uczestniczyły spółki „Maxwell Stamp”, „Price Waterhouse”, „Coopers & Lybrand”, „Deloitte & Touche”, IDI, „Barents Group”. (ELTA)

Najlepszy polski komputer dla każdego Polaka na Litwie

JIT Computer jako pierwszy polski producent podjął wyzwanie nowej epoki. Od tej chwili komputer ADAX wywarł swój wpływ na rynek. Zastanawiamy się dlaczego jest to ważne?

Obecnie rozpoczyna się kolejna rewolucja w świecie komputerów: stara technologia produkcji najważniejszego elementu komputera - płyty głównej, technologia Baby AT zastępuje nowoczesną i perspektywiczną technologią ATX. Mamy więc szeroko otwarte oczy, aby móc ocenić prawdziwą wartość oferowanych nam komputerów.

Co więcej komputery w technologii ATX są o wiele lepiej przystosowane do rozbudowy dzięki nowej organizacji obudowy i płyty głównej z lepszym rozplanowaniem pamięci złączeń umożliwiających stosowanie nowoczesnych, pełnowymiarowych kart rozszerzeń np. zaawansowanych modeli kart Sound Blaster.

Komputery w standardzie ATX charakteryzują się zdecydowanie wyższą niezawodnością uzyskaną poprzez lepsze chłodzenie procesora i podstawowych układów płyty głównej.

Komputery ADAX w nowej technologii są również znacznie bardziej wygodne w obsłudze od produktów konkurencyjnych dzięki obniżonemu poziomowi hałasu ich pracy. Wprowadzenie standardu ATX to zdecydowany krok naprzód. Już niedługo nie będzie innych komputerów jak te, produkowane w technologii ATX. Już teraz takim komputerem jest ADAX.

Przedstawicielstwo w Wilnie: JIT Computer SA, Verkiu 29, 2600 Wilno. Tel. (3702) 72-27-77, tel/fax (3702) 76-89-23. (Zam. 1070)

Wyniki badań „Eurostatu” sprzyjają Litwie w jej dążeniu do UE

Wyniki badań, przeprowadzonych przez służbę statystyczną Unii Europejskiej, „Eurostat” głoszą, że poziom rozwoju gospodarczego Litwy stanowił 24 proc. średniej UE. Odpowiednio wskaźniki Estonii i Łotwy sięgały 22 i 18 proc. Wskaźniki dwóch ostatnich państw są najniższe wśród 11 kandydatek do UE.

Najbardziej rozwinięta jest Słowenia, której globalny produkt krajowy wynosi 59 proc. średniej GPK krajów UE. Te najnowsze wyniki badań „Eurostatu” uocniły pozycję Litwy podczas wczorajszego omawiania w Brukseli opinii Komisji Europejskiej na temat gotowości przystąpienia Litwy do UE.

KURIEREM

• Litewskie Stowarzyszenie Przedsiębiorstw Przemysłu Lekkiego zawarło umowę o współpracę ze Stowarzyszeniem Przemysłu Tekstylnego i Konfekcyjnego Niemiec Północno-Wschodnich.

Umowa przewiduje organizowanie spotkań producentów tych krajów, wspólne omawianie kwestii cel, cen, ekologii, jakości wyrobów, jak również organizowanie wystaw nowo produkcji. Stowarzyszenie niemieckie przewiduje założenie w Wilnie biura informacyjno-konsultacyjnego.

• Wileński Sąd Okręgowy w czwartek odrzucił skargę apelacyjną lidera byłej organizacji „Jedinstwo” Walerego Iwanowa w związku z wydanym na niego dwa miesiące wcześniej wyrokiem. W. Iwanow zamierza skorzystać z możliwości zaskarżenia w ciągu trzech miesięcy wyroku w Sądzie Najwyższym w trybie kasacyjnym.

• Jedną z ulic czeszczeńskiego miasta Gudemesu nazwana została imieniem litewskiego ochotnika Linasa Velaviciusa, który zginął podczas wojny czeszczeńskiej.

• Niebawem w portowym mieście oficjalnie otwarty zostanie nowy zakład SA „Philip Morris Lietuva”. Spółka zainwestowała tu 38 mln USD.

• Jako wyraz współczucia Żydom z powodu tragedii, której doznali w latach okupacji nazistowskiej, organizacje społeczne i mieszkańcy Brandenburskiej zamierzają udzielić litewskim Żydom wszechstronnej pomocy moralnej i materialnej.

W tym celu parlament Brandenburski wyasygnował już 3,5 tys. marek niemieckich oraz zamierza zaapelować do rządu niemieckiego w sprawie wypłaty odszkodowań Żydom litewskim, poszkodowanym w wyniku działań reżimu nazistowskiego.

• W Wilnie podczas czwartkowego spotkania z kierownictwem banków komercyjnych kraju, przewodniczący Zarządu Banku Litewskiego (BL) Reinoldijus Szarkinas potwierdził, że relacja lita wobec dolara USA nie zmieni się do roku 1999 i będzie wynosiła 4 Lt za dolar.

• Zmniejsza się sprzedaż cukru. W ciągu ośmiu miesięcy roku bieżącego cukrownie kraju sprzedały 61 tys 400 ton cukru. W ciągu tego samego okresu roku ubiegłego sprzedano 62 900 ton cukru.

• W ciągu ośmiu miesięcy przedsiębiorstwa przemysłowe kraju wyprodukowały i sprzedały o 2,2 proc. produkcji więcej w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego.

Przewozy kolejowe ładunków w tym roku wzrosły o 10,1 proc., rzeczne - o 25,9 proc., transportem powietrznym - o 44,7 proc.

Była i drobiaz w ciągu ośmiu miesięcy zakupiono o 7,3 proc. mniej, mleka - o 4,4 proc. więcej, informuje Departament Statystyki na podstawie wstępnych danych.

W sierpniu przedsiębiorstwa przemysłowe kraju sprzedały produkcję o 9,5 proc. mniej niż w lipcu. Z wyjątkiem przetwórstwa napewno sprzedaż produkcji przemysłowej w ubiegłym miesiącu zmalała o 6,4 proc.

W porównaniu z sierpniem 1996 r. produkcja i jej zbyty w ubiegłym miesiącu zmniejszyły się o 4,3 proc.

Poszukują pracy

Mężczyzna w wieku 35 lat poszukuje pracy.
Tel. 73-63-03 (Czesław).

Chłopak w wieku 16 lat poszukuje pracy.
Tel. 79-84-60 (Jadwiga).

Czasami los się uśmiecha ...

(Dokończenie ze str. 1)

Tylko najstarsza córka poszła w ślady matki i ukończyła Wileńską Wyższą Szkołę Rolniczą, wiążąc swój los z rolnictwem. - Młodsze córki Jola i Ala, pracując w sklepach, są sprzedawczyniami, bo one „nie lubią ziemi” - mówi pani Maria. Ale siebie uważa, że jest „na zawsze przypisana ziemi”, chociaż teraz ma jej zaledwie trzy hektary. - Ale wkrótce zostanę „majętna”, mama przekazuje mi swoje 13 hektarów - mówi. - A więc ponownie zostanie pani wybrańcem losu? - Teraz ziemia, to przede wszystkim kłopoty: czym uprawiać? Może, gdy spółka będzie „rozchodzić się”, bo sprawy mają

się coraz lepiej, otrzymamy jakiś sprzęt techniczny - dodaje p. Maria. A na zakończenie mówi: „Ogromnie się ciesze z telewizora, koleżanki w pracy i sąsiedzi początkowo nawet nie chcieli uwierzyć, że wygrałam. Podejrzewali, że kupiłam, a im mówię, że wygrałam. I dopiero, gdy zobaczyli w gazecie na zdjęciu losowanie, uwierzyli i teraz czekają na listonoszka, by również zaprenumerować gazetę.” Pomimo, że Szlilelis ma dwuletni okres gwarancji, spodziewamy się, że p. Maria nie będzie miała kłopotów, że aparat będzie działał niezawodnie. Wszak jest to produkcja ambitnego zespołu fachowców, którzy połączyli się w ZSA „Naujasis Szlilelis” i walczą o dawną sławę Szlile-

lisa, rywalizując ze znanymi firmami zagranicznymi. Wykorzystują podzespoły firmy PHILIPS, kineskopy firm SAMSUNG, VIDEOCOLOR, HITACHI, ORION, THOMPSON i już praca od dwóch lat produkują Szlilelis. Cieszy się on coraz większym popytem zarówno w kraju, jak też w sąsiednich państwach.

Przy okazji przypominamy, że wśród Czytelników naszej gazety, w ciągu ostatniego kwartału br. zostanie zorganizowany konkurs wiedzy komputerowej. Nagrodą będzie zestaw komputerowy ADAX (komputer, monitor, drukarka, cena około 6 tys. Lt). Zachęcamy więc do wzięcia udziału w konkursie.

Danuta DANOWSKA

K. Prunskiene wezwała do połączenia lokalnych inicjatyw kobiet z możliwościami partnerstwa międzynarodowego

O sytuacji kobiet na Litwie, o działalności Partii Kobiet i organizacji kobiecych, ich udziale w partnerstwie międzynarodowym na konferencji zorganizowanej przez ONZ w Nowym Jorku mówiła w czwartek posłanka na Sejm, przewodnicząca Litewskiej Partii Kobiet Kazimiera Prunskiene, informując ELTA.

Na tym międzynarodowym forum, poświęconym budowie partnerstwa, posłanka wyraziła przypuszczenie, że lokalne inicjatywy kobiet, związane z możliwościami, stwarzanymi przez partnerstwo międzynarodowe, „dadzą nowy zdrowy płon”.

Szczególnie aktualną dziedziną dla wspólnych projektów, w jej przekonaniu, jest doskonalenie zawodowe kobiet, wspólne projekty w zakresie przedsiębiorczości, usług i kultury, realizowane na zasadzie równego partnerstwa wspólnie z krajami zachodnimi i wschodnimi.

K. Prunskiene wyraziła ubolewanie, że tradycyjny tryb kredytowania i konkretna praktyka banków komercyjnych są trudno dostępne dla kobiet litewskich. Bardzo potrzebne są, zdaniem posłanki, przeznaczane specjalnie dla kobiet kursy zarządzania przedsiębiorczością, program marketingu, międzynarodowa giełda projektów, co jest realizowane w sieci Internetu. Założenie inkubatorów biznesu, umii kredytowych dopomogły kobietom, zdaniem, przewodniczącej LPK, w założeniu samodzielnego interesu.

Najtrudniejszymi do pokonania przeszkodami na tej drodze, jej zdaniem, są środki oraz opanowanie rynku towarów i usług.

Na tym forum, odbywającym się w dniach 10-12 września pod auspicjami ONZ, trwa dyskusja o współpracy organizacji międzynarodowych, rządowych i pozarządowych, instytucji akademickich i przedsiębiorczych w dążeniu do zapewnienia bezpieczeństwa, dobrobytu gospodarczego i społecznego, dominacji praw człowieka i ustaw. W konferencji bierze udział około 2200 uczestniczek i ponad 600 organizacji pozarządowych z 61 krajów.

Handel

Powstaje nowa spółka

Po zrealizowaniu idei ubezpieczenia eksportu, Litwa zamierza w ciągu roku zmniejszyć ujemny bilans handlu zagranicznego o blisko 370 mln litów.

Ponadto zostanie 4,4 tys. nowych miejsc pracy, a przewidziane dochody państwa (podatki do budżetu i dla Sodry) rocznie wyniosą 37 mln litów.

Nowo zakładana spółka „Lietuvos eksporto ir importo

draudimas” jednocześnie będzie w stanie ubezpieczyć do 120 mln litów pożyczek eksportowych i w ten sposób w ciągu roku „uwolnić” około 353 mln litów zamrożonych obecnie środków obrotowych przedsiębiorstw i banków.

Założycielami nowej spółki ubezpieczeniowej będą Ministerstwo Gospodarki (51 proc. akcji), banki „Vilniaus bankas” i „Hermis” (po 24 proc.), Litewska Konfederacja Przemysłowców i Stowarzyszenie Pośredników Handlowych (po 1 proc.).

Kapitał akcyjny spółki „Lietuvos eksporto ir importo draudimas” liczyć będzie 19,6 mln litów. Państwo w przeznaczono na ten rok na rozwój eksportu 45 mln litów, przydzielono na utworzenie kapitału 10 mln litów.

W celu ubezpieczenia pożyczek eksportowych, przedsiębiorstwa będą musiały zainwestować 75 proc. środków własnych, 20 proc. ryzyka podjmą banki, o czym na konferencji prasowej poinformował dyrektor Departamentu Przemysłu Ministerstwa Gospodarki Raimundas Mickunas.

Wiceminister gospodarki Antanas Bartulis zaznaczył, że jak na razie żadne przedsiębiorstwo nie złożyło zgłoszenia w sprawie pożyczek eksportowych i ich ubezpieczenia. Zaapelował on do przedsiębiorstw, aby jak najszybciej przygotowały biznesplany, gdyż zakład ubezpieczający realnie przystąpi do pracy już w październiku.

Zdaniem przemysłowców, eksport litewski już od kilku lat wspierany jest tylko deklaracjami. Świadczy o tym również zagrażający rosnący deficyt handlu zagranicznego. W pierwszym półroczu br. wyniósł on 3,3 mld litów, a w tym samym okresie roku ubiegłego - 1,99 mld. litów.

(BNS)

Nie udało się uciec...

Gdy pracownicy Święciańskiej Policji Drogowej w pośpiechu na ożywionej szosie nowowieciańskiej usiłowali zatrzymać mknący z zawrotną szybkością samochód porche-924, kierowca nawet nie zwolnił. Woliciano być pewny, że jego sportowy wóz nie podda się policjantom. Ale starszy inspektor Arvydas Jusys na volvo po chwili zatrzęsł naruszyciela. Był to mieszkanie Święcian V. Vaiciukas (1974 r. ur.), który jechał z szybkością 150 km na godzinę. V. Vaiciukas próbował stawiać opór, a co sąd wymierzył mu grzywnę 200 Lt. A za próbę ucieczki od policji drogowej oczekuje go jeszcze jedna kara - od 3 do 4 tys. litów, bądź pozbawienie prawa jazdy na okres 36 miesięcy.

Jak poinformował później J. Jusys, naruszyciel był całkowicie trzeźwy. A uciekał od policji dlatego, że jego samochód w należytym czasie nie został poddany lustracji technicznej. A propos za to naruszenie w najgorszym razie otrzymałby mandat od 50 do 100 Lt.

Zenon SAMULEWICZ

DEKRET

Prezydenta
Republiki Litewskiej
O ogłoszeniu Sejmowi
Republiki Litewskiej do
ratyfikacji umowy o wolnym
handlu między Republiką
Litewską a Republiką
Tureką
9 września 1997 r., nr 1386

Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 2 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej zgłaszam Sejmowi i Senatowi Republiki Litewskiej do ratyfikacji umowy o wolnym handlu między Republiką Litewską a Republiką Tureką, podpisaną 22 czerwca 1997 r. w Wilnie.

Artykuł 2.

Ten dekret wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1060)

DEKRET

Prezydenta
Republiki Litewskiej
O ogłoszeniu Sejmowi
Republiki Litewskiej do
ratyfikacji Konwencji
Europejskiej 1970 r. o
międzynarodowym uznaniu
wyroków karnych
9 września 1997 r., nr 1387

Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 2 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej zgłaszam Sejmowi i Senatowi Republiki Litewskiej do ratyfikacji zastrzeżeniemi i oświadczeniami Konwencji Europejskiej 1970 roku o międzynarodowym uznaniu wyroków karnych, podpisaną 10 lipca 1995 w Strasburgu.

Artykuł 2.

Ten dekret wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1061)

DEKRET

Prezydenta
Republiki Litewskiej
O ogłoszeniu Sejmowi
Republiki Litewskiej do
ratyfikowania Konwencji
Organizacji Bezpieczeństwa
i Współpracy w
Europie (OBWE) o Pojednanii i Arbitrażu
9 września 1997 r., nr 1388

Artykuł 1.

Zgodnie z punktem 2 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej zgłaszam Sejmowi i Senatowi Republiki Litewskiej do ratyfikacji Konwencji Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) o Pojednanii i Arbitrażu, zawartą 15 grudnia 1992 r. w Sztokholmie, z następującymi zastrzeżeniami.

Artykuł 2.

Zgodnie z częścią 4 artykułu 19 Konwencji Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) o Pojednanii i Arbitrażu, Republika Litewska zastrzeżenie sobie prawo do przewidzianych w istniejących oraz przyszłych dwustronnych umowach Republiki Litewskiej lub wiodłonych umowach międzynarodowych procedur rozstrzygnięcia sporów pod warunkiem, że te procedury mogą być rozpoczęte w trybie jednostronnym. Republika Litewska zastrzeżenie sobie również prawo do przekazania konkretnego sporu bądź kilku konkretnych sporów do rozstrzygnięcia zgodnie z procedurami rozstrzygnięcia sporów, w sprawie których jest lub będzie zawarte porozumienie ad hoc.

Artykuł 2.

Ten dekret wchodzi w życie od dnia jego podpisania.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 1062)

We wtorek, 16 września,
o godz. 19.00
w TELEWIZJI WILEŃSKIEJ
PROGRAM TV ZNAD WILII

Gościem programu będzie

Premier RP

Włodzimierz Cimoszewicz

Czytelniku "Kuriera Wileńskiego",

Ty też możesz zadać pytanie Premierowi RP

Czekamy na pytania od piątku do niedzieli

Tel.: 42 94 60

Odpowiadamy
czytelnikom

Napisał do nas nasz stały czytelnik Bolesław Stankiewicz, mieszkający we wsi Krawcowy w rej. wileńskim. Pan Bolesław ma już 86 lat, czytał „Kurier” jeszcze przed wojną. Podczas II wojny światowej walczył w szeregach AK „Czerwony Sztandar” przeniósł się na pierwszy numer, pozostał wierny naszemu dziennikowi do dziś. Niestety, obecnie ze względów finansowych nie stać go na prawnikarę. Miło nam, że mamy takich oddanych czytelników, postaramy się więc załatwić panu Bolesławowi prawnikarę „Kuriera” od stycznia przyszłego roku.

Jeśli chodzi o drugie pytanie, które zadał Pan w swym liście, odpowiadamy udzielić na łamach naszego dziennika w najbliższym czasie.

Redakcja

200 rocznica śmierci E. Gaona

Poezja starych synagog

Tak jak przepowiadałam, wystawa „Litewskie synagogi” w Pałacu Działaczy Sztuki (PDS) jest naprawdę piękna. Można z jej pomocą oglądać w stare, nie istniejące już Wilno, Wilno poetyckie i tajemnicze, którego, zajęci swoimi własnymi sprawami, nie znamy.

Na wystawie zgromadzone stare fotografie dawnych synagog w różnych miastach Litwy, starannie orestaurowane i opiewkowane z pomocą komputera. Są tu również zdjęcia fragmentów wnętrza tych synagog, planów i projektów, na podstawie których budowano je.

Przed wszystkim rzuca się w oczy Wielka Synagoga w Wilnie ostatecznie wyburzona już w czasach sowieckich. Zabytek początku XVII wieku. W ścianie Pałacu Działaczy Sztuki, tej od strony drzwi, zawieszono to, co zostało po Wielkiej Synagodze - zwieńczenie dawnej bimy - 10 przykazań Mojżeszowych. Bima to takie podwyższenie

pośrodku bóżnicy, służące do czytania Tory, używane również jako mównica. Sądząc z fragmentu, bima Wielkiej Synagogi musiała być bardzo piękna i bogato zdobiona.

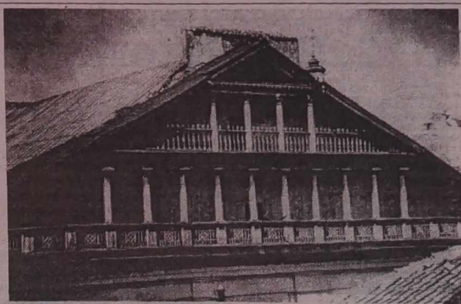
Podobno po wkroczeniu faszystów do Wilna, gdy synagoga została zrujnowana i opuszczona, jakiś wileński inteligent, prawdopodobnie Polak, wszedł do bóżnicy, zobaczył piękny element bimy, zdjął go z wielkim trudem i ukrył. Niestety, nazwiska tego pana nikt dziś nie pamięta.

Dokładna data powstania Wielkiej Synagogi nie jest znana. Mówi się, że zbudowano ją w czasach Zygmunta Wazy, na parceli księcia Słuckiego na ul. Żydowskiej, bo sami Żydzi nie mieli w tym czasie prawa budowania świątyni. Była rzadkim egzemplarzem synagogi renesansowej - bogato zdobionej, z mnóstwem kosztownych, oryginalnych naczyń i przedmiotów liturgicznych. Po przecięwległej stronie ulicy stał dom Eliasza Gaona...

Są na wystawie zdjęcia dawnych synagog z innych miejscowości - stanowiły element tajemniczy i oryginalny miast i miasteczek. Zwraca uwagę drewniana bóżnica z Jurbarkasu, z mnóstwem galerijek, synagoga w Szaukenai przypominająca styl domy góralskie. Świątynia w Kražiai - to raczej olbrzymi dom mieszkalny. Śliczna była barokowa synagoga w Kiejdanach - wielkim ośrodku kultury żydowskiej dawnej Litwy. Murowana bóżnica w Liturksie została zbudowana z różnokolorowych cegieł. Zabawna, bo w kształcie olbrzymiej szopki była bóżnica w Pakruojisie.

Obok sceny PDS, z prawej strony, wisi wielka mapa Litwy. Oznaczono na niej gesto miejscowości, w których istniały synagogi. Było tego całkiem sporo. Dziś czynne są tylko dwie - w Wilnie i Kownie.

Z drugiej strony sceny - portret Gaona namalowany przez naszą byłą

współpracowniczkę Izabelę Bindler, a powiększony przez niezawodny komputer...

Na otwarcie wystawy „Litewskie synagogi” stawiła się cała śmietanka: był przewodniczący Sejmu V. Landsbergis z małżonką, premier G. Vagnorius, minister kultury S. Szaltenis z małżonką i mnóstwo innych distinguished gości, w tym znakomity wiołoczeliasta izraelski rodem z Litwy D.

Geringas. Bardzo ładnie powiedzial na otwarciu wystawy premier G. Vagnorius: „Ten XVIII-wieczny medrecz rozszalał Litwę szeroko po świecie. Winnymy mu dożgoną pamięć”.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

NA ZDJĘCIU: szczytowa część Wielkiej Synagogi w Wilnie.

Nota biograficzna

Kim był Wileński Gaon?

G a o n oznacza po hebrajsku czcigodny, genialny. W literaturze talmudycznej jest to tytuł nadawany przełożonym (rektorom) dwu słynnych szkół istniejących w Surze i Pumbedy w Babilonii, w okresie od końca VI do XI wieku, zwanym epoką gaonatu. Gaon przewodził całokształtowi życia religijnego Żydów na Bliskim Wschodzie. W XVIII-XIX w. tytułu gaona używali niektórzy uczeni rabinów. Z czasem

nadawano go ludziom rozeznanim w tekstach religijnych.

W nowych dziejach żydostwa istnieje tylko jedna osoba, wobec której stosuje się tytuł gaona - Eliazar (Elijabu) ben Salomon Zalman z Wilna.

Eliasz (Elijabu) ben Salomon Zalman urodził się w 1720 r. w Wilnie, tam też zmarł w 1797. Jego ojciec był potomkiem wileńskiego rabina Izaaka Kremera i doskonalszym znawcą Talmudu.

Już w młodości Eliasz zadziwiał wszystkich swymi zdolnościami. W wieku 7 lat wygłosił mowę w synagodze,

która zdumiała uczonych. W 1727 r. wyjechał do Kiejdan, gdzie podjął naukę u słynnego rabina Mojżesza. Nie skończył żadnych szkół, co wybażowało go od rutynowego podejścia do wielu spraw, rozwinęło nawyki samodzielnego myślenia. Ożenił się bardzo wcześnie. W wieku 20 lat opuścił żonę i dzieci i udał się na tzw. „tulażkę”, jak było przyjęte w tych czasach. W ciągu 5 lat zwiedził Polskę i Niemcy, gdzie zadziwiał nawet świeckich uczonych.

W 1745 r. wrócił do Wilna. Raz w życiu podjął wyprawę do Palestyny, ale

z niewiadomych powodów zawrócił z drogi. Wiódł życie ascetyczne, całkowicie oddając się nauce, zaniebując nawet rodzinę. Mieszkał naprzeciwko Wielkiej Synagogi, w kamieniczce na piętrze, za szczególnie zasłoniętymi oknami.

Gaon nie wydawał swych dzieł za życia, tym niemniej sława o nim rozposzechniła się szeroko po świecie. Naucał on, że aby poznać dogłębnie Biblię i Talmud, trzeba studiować inne, świeckie nauki. On pierwszy poddał krytycznej analizie święte pisma, sto-

sując metody porównawcze, jako że nie było w tych czasach zbyt wielu źródeł - aby ujawnić prawdziwy sens niektórych założeń i twierdzeń, ustalić, co w nich jest autentyczne, a co fantazją nieudolnego skryby. Napisał przy tej okazji podręcznik z matematyki, służący do rozszyfrowywania różnych znaków talmudycznych, podręczniki z astronomii, gramatyki żydowskiej, opracował na podstawie Biblii mapę Palestyny.

Gaon przekształcił swój dom w ośrodek nauki, gdzie stale studiowano literaturę talmudyczną. Napisał 70 dzieł, które opublikowali po jego śmierci synowie i uczniowie.

Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

„Krwawy Feluś”

Edmund Dzierżyński, ojciec

Feliks

Helena z Januszewskich Dzierżyńska, matka.

Urodził się 120 lat temu w Dzierżynowie, folwarku w powiecie oszmiańskim na Wileńszczyźnie, w rodzinie, w której kwitły harmonia i miłość wzajemna. „Dla każdego jego miłość do matki jest w życiu największym skarbem” - pisał w jednym z listów do najstarszej siostry Aldony (primo voto Bulhakowa, secundo voto Kojalłowiczowa).

Miał liczne rodzeństwo - dwie siostry i czworo braci; los trojga z nich skończył się tragicznie.

Wychował się w rodzinie głęboko patriotycznej, nie tolerowanej w niej zła i wszelkiej przemocy. W jednym z listów do żony, Zofii Dzierżyńskiej, pisał:

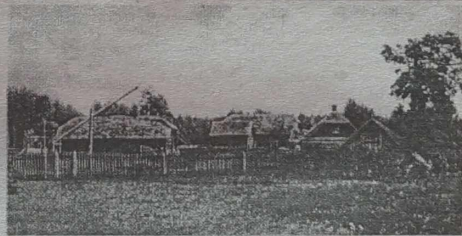
„Pamiętam opowiadania wieczorne w dworku naszym, kiedy Mama przy

świećle lampy opowiadała, a za oknem szumiał las, a ona opowiadała o przesładowaniach, o praktykach względem unitów, o przymuszaniu do śpiewania w kościołach duplikacji po rosyjsku, na tej podstawie, że ci katolicy byli Białorusinami, pamiętam jej opowiadania o placeniu kontrybucji, o sztykach najrozmaitszych i porobach. I to było decydującym momentem. To zdecydowało, że poszedłem późniejszą swoją drogą, że każdy gwałt, o którym słyszałem lub który widziałem (na przykład Kroźce), zmuszanie do mówienia po rosyjsku, zmuszanie do chodzenia do cerkwi w dni galowe, system szpiegostwa itd., były jakby gwałtem nade mną samym. I wtedy przysięgałem z gromadką innych walczyć z tym złem aż do ostatniego tchu. I miałem już serce i mózg otwarte na niedolę ludzką i mienawisć zła.”

Pisał to 14 czerwca 1914 r.

Rok 1919.

„Wezwano mnie do Trybunału Wojskowego. Widziałem, że pachnie to śmiercią. Wiedziałem, kim jest Fe-

Dzierżynowo, folwark w powiecie oszmiańskim, w którym urodził się Feliks Dzierżyński.

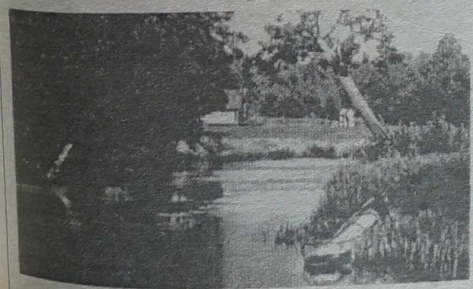
liks Dzierżyński - cacykeli komunista, nieprzejednany wróg byłych kapitalistów. A jednak, a mimo to zdecydowałem się pójść do WCZK w Kownem. Był bliskim człowiekiem z otoczenia Antanasa Smetony. Miał troje dzieci - Irenkę, Marylkę i Lolka (Luśka). Wszyscy dotąd żyją - Irenka, to bardzo dobra znajoma wszystkich naszych Czytelników i widzów, wieloletnia kierowniczka zespołu dramatycznego „Polski Teatr w Wilnie” p. Irena Rymowicz.

O spotkaniach „Krwawego Felka” i kapitalisty - czytaj w najbliższych numerach naszego dziennika.

Alwidia Antonina BAJOR

Galoczek (okno pokoju, w którym mieszkał maly Felik, (Na bryczce najstarsza i najukochańsza siostra Felka - Aldona).

Rzeko Usa - ulubione miejsce zabaw matego Feliksa

2. Świadkowie naszej historii

Królewskie dolegliwości

Ramzes II nie był natomiast wolny od innych powszechnych w Egipcie chorób - cierpił na złe krążenie i reumatyzm. Zmiany zwyrodnieniowe były tak duże, że po śmierci, by wyprostować ciało władcy, balsamiarze musieli złamać mu kręgosłup. Zdjęcia rentgenowskie ujawniły także ślady wyłeczonego złamania palca u nogi oraz rany na ramieniu. Prawdopodobnie król doznał tych obrażeń podczas wypadku na pustyni, o którym wspominają teksty spisane na papirusie. Natomiast radiogram mumi Tutanchamona wykazał, że władca ten za życia przeszedł poważny wypadek, w którym zostały uszkodzone kości czaszki.

Naukowcom badającym mumię pustynne rzuciły się w oczy dość liczne złamania krę. Przypuszczalnie przyczyną były drakońskie kary. Zdaniem badaczy, chłosta stanowiła stały element życia Egipcjan. Kto naruszył sak, czy zalegającym z podatkiem chłopem, otrzymywał kilkadziesiąt razy na plecy i głowę.

Wielu Egipcjan próbowało uciec przed bólem, a być może także od ociążającej ich rzeczywistości. Pozostałości opium we włosach niektórych mumi wskazuje, że ich właściciele za życia często bawili odurzająco. Od połowy drugiego tysiąclecia p.n.e. narkotyki ten - zwany safer-seret - produkowano z maku i stosowano głównie jako środek znieczulający.

Odkrycie w grobowcu Tutanchamona szat władcy pozwoliło odwoływać ich król. Patrząc na malowidła wydawać by się mogło, że władcy spociwci w obcisłe stroje prawie nie mogli się poruszać. Jednak konstrukcja i sposób drapowania były tak przemyślane, że w najmniejszym stopniu nie ograniczały swobody ruchów.

Badania radiologiczne kości pomogły też ustalić, że większość faraonów była znacznie młodsza niż do tychczas sądzono. Dokumenty historyczne mówią, że Totmes I zmarł w wieku około 50 lat. Badania jego mumi wykazały, że w chwili śmierci miał nie więcej niż 35-38 lat. Dzięki komputerowej analizie pomiarów czaszek stwierdzono istotne różnice między niektórymi faraonami a ich następcami, którzy - według dotychczasowych przypuszczeń - powinni być ze sobą spokrewnieni. Wyniki sugerują, że w rzeczywistości nie należeli nawet do jednej rodziny. I odwrotnie, w przypadku Seti I, Ramzesa II i Merenptaha badanie to w pełni potwierdziło ich pokrewieństwo. Wykazało też, że byli do siebie bardzo podobni - wszyscy trzej mieli duże, haczykowane nosy.

Ciało jak księga

W ustalaniu bądź wykluczeniu związków rodzinnych pomocne okazały się także badania genetyczne i daktyloskopijne. Zarówno niektóre elementy zawarty w chromosomach struktur DNA, jak i fragmenty linii papilarnych są bowiem dziedzinie.

Komórki zmumifikowanych ciał zawierają całe „tomy” opowieści na temat powstania cywilizacji w dolinie Nilu. W chromosomach połączonych w spiralnie skręconą drabinę tworzącą kwas deoksyrybonukleowy (DNA) zawarty jest zapis kodu genetycznego człowieka. Ich analiza w laboratoriach kryminalistycznych pozwala udowodnić przestępcom winę oraz identyfikować zwłoki. W służbie archeologii poma-

ga wyjaśniać pochodzenie ludzi i narodów - im bardziej podobny wzór genetyczny, tym większe pokrewieństwo. Dzięki tej technice mumię znaną Nilu mogą pomóc rozwiązać spór: czy Egipcjanie pochodzą z północy, czy z Mezopotamii, czy też, jak sądzi część badaczy, przybyli z południa, z Afryki centralnej?

„Człowiek z lodu” jest pierwszą prehistoryczną istotą ludzką, którą udało się uczynić znaleźć w codziennym ubraniu i z pełnym wyposażeniem.

Czy rzeczywiste cywilizacja egipska, która wywarła tak duży wpływ na kulturę grecką i zachodnią, wywodzi się z serca Afryki, jak twierdzi senegalski afrykanista Szejk Anta Diop?

„Genetyczny detektyw” Matthias Kring z Instytutu Zoologii Uniwersytetu Monachijskiego bada kości i tkanki z przeszło 100 mumi z całej doliny Nilu, tworząc korystając o długości 2500 km łączący delcie rzeki z centralną Afryką. Wyniki zdają się świadczyć o wymianie materiału genetycznego. Dalsze badania powinny ustalić w przybliżeniu czas, w którym dokonało się przemieszanie ludności południa z ludnością z północy.

Japońscy przodkowie Indian

Paleontologia genetyczna, istniejąca dopiero od niedawna, w gwałtownym tempie zmienia wiedzę na temat rozwoju ludzkości i nasz obraz historii. Liczące 7000 lat zwłoki odkryte w bagnach Florydy poddały w głęboką wątpliwość utarte poglądy naukowe. Do tej pory przyjmowano, że przodkami Indian byli mongoloidzi ze wschodniej Syberii, którzy 12 000 lat temu przeszli przez wyschniętą lub zamrzniętą Cieśninę Beringa. Miało o tym świadczyć kilka skąpych odkryć dokonanych podczas wykopalisk w Ameryce Północnej. Kiedy jednak porównano mapę genetyczną „topielca z Florydy” z genami współczesnych syberyjskich ludów mongoloidalnych,

Sarkofag z mumią faraona Siptaha na stole operacyjnym przed badaniami.

Te Egipcjanka miała w chwili śmierci 20 lat. Dziura w szczękę (w kółku) jest następstwem rozległego ogniska ropnego.

Narzędzia badaczy

Badania genetyczne

Za pomocą enzymów (białek sterujących procesami biochemicznymi) można wyodrębnić z nici DNA poszczególne geny. Te biologiczne puzzle składające się z około dziesięciu milionów wycinków DNA są porządkowane w polu elektrycznym, gdzie niczym kod paskowy można odczytać tzw. genetyczny odcisk palca człowieka.

Badania te umożliwiają bezbłędne ustalenie pokrewieństwa między osobnikami, a także między całymi populacjami. Na tej podstawie naukowcy mogą ustalić dokładne trasy i czas migracji badanych ludów.

Tomografia komputerowa

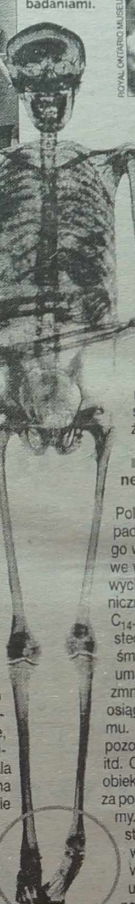
Wywnalezona ją w 1973 roku. Od 1977 roku jest stosowana do badania mumi, z wykorzystaniem metody zwanej CAT (Computerized Axial Tomography, czyli Komputerowa Tomografia Osłowa). Pozwala ona obejrzeć dowolny przekrój - tak, jakby badany obiekt był pokrojony na plasterki. Grubość tych plasterków różniące się w zależności od rodzaju informacji, jakie chce się uzyskać, poddając badaniu na przykład czaszkę lub organy wewnętrzne. Po wykonaniu za pomocą wąskich pasm promieni rentgenowskich szeregu przekro-

jowych zdjęć, montuje się w komputerze trójwymiarowy obraz. Dzięki tej metodzie naukowcy uzyskują znacznie dokładniejsze informacje niż w przypadku zwykłych zdjęć rentgenowskich.

Badania radiologiczne

Odkrycie promieni Roentgena sprawiło, że mumię można „odwijać”, nie uszkadzając ich. Promienie przenikają przez objekty lub substancje o małej gęstości, takie jak skóra czy mięśnie, ale są zatrzymywane przez cieście albo bardziej zwarte, czyli kości, organy wewnętrzne, przedmioty ukryte w mumi. Radiogram pozwala uczynionym zobaczyć je na jednej płaszczyźnie, nie jest natomiast w stanie

Zdjęcie rentgenowskie faraona Siptaha ujawniło, że chorował na paraliż dziecięcy.

odtworzyć ich kształtu przestrzennego.

Na podstawie zdjęć Rtg można m.in. zbadać stan kości i narządów wewnętrznych, zmierzyć kości długie - w ten sposób ustala się długość ciała zmarłego. Obraz zębów i kości (głównie stawów) pozwala w przybliżeniu określić jego wiek.

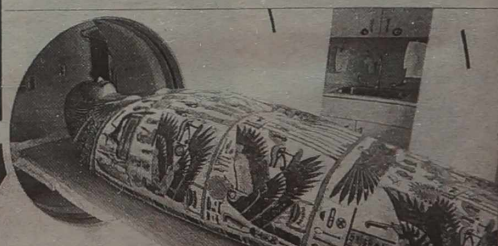
Metoda radioaktywnego węgla C₁₄

Polega na badaniu stopnia rozpadu cząstek radioaktywnego węgla C₁₄, które znajdują się we wszystkich organizmach żywych. Żywe substancje organiczne mają stały poziom węgla C₁₄. Proces rozpadu tych cząstek rozpoczyna się z chwilą śmierci organizmu. Wraz z obumarciem tkanek zawartość C₁₄ zmniejsza się, by po 5568 latach osiągnąć połowę swojego poziomu. Po następnym 5568 latach pozostaje go 1/4, a następnie 1/8 itd. Chcąc określić wiek danego obiektu, rozkłada się jego próbkę za pomocą promienia cezu na atomy. Magnes wychwytywa cząsteczki węgla o masie atomowej 14. Mierząc ich szczytkowe promieniowanie można ustalić datę śmierci z dokładnością do 50 lat.

▲ Nie otwierając sarkofagu można uzyskać dokładny obraz głowy zmarłego.

Skryżnia z mumią „wjeżdża” właśnie do tomografu komputerowego.

Mumifikują ludzie i przyroda

«Ciało trzymiesięcznego dziecka, znalezione w chińskiej prowincji Sinkiang, przetrwało dzięki suchemu klimatowi pustynnemu.

► Umiejętności egipskich kapłanów i balsamiarzy sprawiły, że możemy dzisiaj oglądać ciało tego dostojnika spoczywającego w Muzeum w Kairze. Zwoje bandażi szczelnie pokryją zwłoki.

nie znalezione podobieństwa. Stwierdzono natomiast, że znacznie więcej łączy go z dzisiejszymi Japończykami. Indianie mumię z Ameryki Południowej poddane tomografii komputerowej także nie wykazywały mongoloidalnych kształtów czaszek. Zamiast płaskich twarzy z wystającymi kośćmi policzkowymi, widać było szerokie oblicza i nosy, które brazylijskiemu paleoantropologowi Walterowi Nevesowi kojarzyły się z aborygenami z Australii.

(Ciąg dalszy nastąpi)

(„Focus”)

Kurier TV

12-18 września

PROGRAM TYGODNIOWY

PIĄTEK 12 WRZEŚNIA

LTW

8.00 - Drogi. Samochody. Ludzie. 8.30 - Wścigi motocyklowe. 8.30 - Teletart (ros.). 9.00 - Dla dzieci. 10.00 - Stop kraj. 17.00 - S. „Kasper i jego przyjaciele”. 17.25 - Dla domu. Zdrowie. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - „Kaukodomos. 18.40 - Wiadomości (ros.). 19.20 - W 200 rocznicę śmierci Gaona Eliahu. 19.50 - Twój czas. 20.20 - Szamujmy słowo. 20.30 - Panorama. 21.00 - S. „Niania II”. 21.30 - Program pul. 22.00 - Aleja Wolności. 22.20 - W swoją stronę. 22.45 - Styl. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Studio sportowe. 23.35 - Film fab. „Los”.

LNK

7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.50 - S. „Cuda”. 10.35 - S. „Sina dal”. 11.20 - Na wasze życzenie. 11.35 - Miviga przedstawia. 15.30 - Najednym końcu... 15.55 - 2x8. 16.20 - Salon białego koła. 16.45 - Od... do. 17.15 - S. „Młosa pieści”. 18.05 - S. „Cuda”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Bez domu jest źle”. 19.50 - Teleskasy. 20.00 - Wiadomości. 20.25 - Tak. Nie. 21.30 - S. „Adres grzechu - wyższe sfery”. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - S. „Zimny pot”. 23.15 - Film fab. „Władza i ukołchani”.

SOBOTA 13 WRZEŚNIA

LTW

8.00 - S. „Niania II”. 8.30 - Dzień dobry. 10.00 - S. „Noe i Kasper”. 10.30 - S. „Stela Stelaris”. 11.20 - Nasz język. 11.50 - Z historii litewskiej szkółki. 12.20 - Droga. 12.50 - Plac europejski. 14.50 - Film fab. „Córki Adama”. 16.10 - La to z Tomaszem Mannem. 17.05 - Film dok. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - S. „Śmierć Jugosławii”. 19.00 - Telego. 19.30 - W świecie filmu. Reż. K. Kieślowski. 20.00 - Milhner. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Pod naszym dachem. Gospodarz Polski oczyma Litwina. 21.30 - Detektyw. 23.05 - Etalon. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Studio sportowe. 23.35 - Piłkarskie mistrzostwa Litwy.

LNK

8.10 - S. „Człowiek-pajak”. 9.00 - Poranne koło. 10.30 - Smaczne. 11.00 - Cztery koła. 11.30 - S. „Dawny świat prehistoryczny”. 12.00 - 2x8. 12.30 - Europejska mozaika. 13.00 - S. „Cztery pancerni pies”. 14.45 - S. „Urwisy”. 15.15 - Kibir Tele Wibir. 16.30 - Film dok. 17.30 - S. „Piekna i Bestia”. 18.30 - S. „Dziwny sukces”. 19.30 - Wileńska Starówka. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - LNK - 97/98. 21.00 - Film fab. „Dowód zaufania”. 22.35 - Sport. 22.45 - Film fab. „Żołnierz północny”. 0.15 - Tajemnice kobiec - magazyn erot. 0.40 - Miviga przedstawia.

BALTYCKA TV

8.30 - Ekorozga. 9.00 - Poranna kawa. 10.30 - Wido-

BALTYCKA TV

8.30 - 17.00 - Program BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świat się kreści”. 18.55 - Telegra. 19.00 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - S. „Jan Krzysztof”. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Kule nad Broadwayem”. 23.00 - Film fab. „Bójka w Bronx”. 0.40 - 8.30 - CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Urocy i dzielni”. 10.15 - S. „Marimar”. 15.55 - Teleshop. 16.10 - S. „Drużyna A”. 16.55 - Okno na przyrodę. 17.20 - Kulinarne show. 17.45 - S. „Matka”. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Marimar”. 19.45 - S. „Urocy i dzielni”. 20.30 - Film fab. „Izba przyjęć”. 22.00 - Film fab. „Pasazer 57”. 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.10 - Cd. filmu „Pasazer 57”. 23.30 - Kino. 23.55 - Film fab. „Siedem piękności”.

WILEŃSKA TV

8.00 - Wiadomości z Wilna. 8.15 - Dziękuję za zakup. 8.25 - Moje kino. 9.15 - Film fab. „Uczucia. 10.40 - Apteka. 10.50 - Towary i usługi. 11.00 - Cd. filmu „Uczucia”. 12.10 - Znak jakości. 12.35 - Dziekujmy się za zakup. 13.05 - Filmy anim. dla dzieci. 13.35 - Dziękuję za zakup. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. „Stracony czas”. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Towary i usługi. 18.40

mości. 10.35 - Film anim. 11.00 - Konkursy. 11.30 - Wiadomości. 11.35 - Moda. 12.00 - Studio BBTv. 12.30 - Wiadomości. 13.00 - MCM przedstawia. 14.00 - Nowe twarze. 14.30 - Wiadomości. 15.00 - Temat. 15.30 - Wiadomości. 16.00 - Koncert. 16.30 - Wiadomości. 16.35 - Rozmaitości. 17.00 - S. „Show Boba Morrisona”. 19.00 - S. „Dydnast. 2. Colbowie”. 20.00 - Humor. 20.30 - Walka słów. 21.30 - S. „Pluskwy”. 22.30 - S. „Skrzydła”. 23.00 - Film fab. „Mistrzowie”. 1.00 - 8.30 - Program CNN.

TV-3

9.00 - Teleshop. 9.15 - Filmy anim. 10.05 - S. „Nareszcie dzwonek”. 10.30 - Program muz. 11.30 - Kulinarne show. 12.20 - Barwy morza. 12.45 - Europejski kalendarz. 13.00 - Film dok. fab. „Cuda i cudenia”. 14.00 - S. „Telefon pomocy 911”. 14.45 - S. „Drużyna A”. 15.30 - S. „Wilki powietrzny”. 16.15 - Komputerowe cuda. 16.40 - S. „Słoneczny patrol”. 17.25 - S. „Melrose Place”. 18.10 - S. „Beverly Hills”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Marimar”. 19.45 - Zaspiewajmy. 20.10 - S. „Jesica Fletcher”. 20.30 - Film fab. „Przypadkowy turysta”. 22.55 - Sport. 23.05 - Wszystko. 23.35 - S. „X-Files”. 0.05 - S. „Eden”.

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Wilna. 8.15 - Film dla dzieci. 9.30 - Plejada sportowych gwiazd. 9.45 - Jeralsz. 10.10 - O przyrodzie. 11.10 - Aby Litwie było lepiej. 11.25 - Towary i usługi. 11.35 - W kawiarni „Magde”. 11.45 - Znad Wilii TV. 12.25 - Hisz-

- Dziś w miasteczku. 18.55 - Film fab. „Kobieta w bieli” (1). 20.30 - Z Moskwy. 20.45 - Film fab. „Kobieta w bieli” (2). 22.05 - Przegląd wydarzeń tygodnia. 22.35 - Żeby Litwie było lepiej. 22.50 - Z Wilna. 23.15 - Film fab. „Seks, kłamstwo i wideofilm”.

VILSAT

17.00 - Vilsat Cappuccino. 18.00 - Kalendarzok zniżek. 18.10 - S. „Szkoła rozbitych serc”. 18.35 - Gwóźdź. 19.00 - Nowości muzyczne. 19.15 - Warto zwiędzić. 19.20 - Być piękną. 20.05 - Kalendarzok zniżek. 20.15 - Telegra. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Warto zwiędzić. 21.20 - Film fab. „Czarny trójkat”. 22.30 - Kalendarzok zniżek. 22.50 - Kalendarzok zniżek. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Wyjątkowe ceny. 23.25 - Magazyn dla dorosłych. 23.45 - Puls Wilna.

I KANAŁ ROSJI

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.15 - Wiadomości. 8.15 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 9.05 - Moja rodzina. Romans służbowy. 9.45 - Dopoki wszyscy w domu. 10.25 - Graj, harmonio. 14.20 - Film-bajka. 15.40 - Do lat 16 i więcej. 16.05 - Program muzyczny. 16.35 - Dookoła świata. 17.20 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 18.15 - Człowiek i prawo. 18.45 - Pole odziew. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - S. „Kierunek Południe”. 22.30 - Spojrzcie. 23.25 - Film fab. „Nigdy nie zapomina”. 1.15 - Ekspres prasowy.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 16.00, 19.00,

pania na Litwie. 12.50 - Kanał muz. dla dzieci. 13.45 - Ja sama. Nie cenimy tego, co mamy. 14.45 - Zawód. 15.40 - Klub samotnych serc. 16.15 - S. „Maria Antonina”. 17.15 - Tydzień. 17.45 - Moje kino. 18.30 - Towary i usługi. 18.40 - Muzyka. 18.55 - Skandale tygodnia. 19.30 - Humor. 20.20 - Fitil. 20.35 - Film fab. „Miłość i gołebie”. 22.35 - Z Moskwy. 22.50 - Shou I. Demidowa. 23.45 - Patrol drogowy. 24.00 - Nowy sezon kanału muzycznego. 1.05 - Film fab. „Morderstwo z różancem”.

VILSAT

9.05 - Muzyka. 11.15 - Program publ. 12.00 - A było tak. 12.25 - Muzyka. 18.05 - S. „Szkoła rozbitych serc”. 18.30 - S. „Cuda czardziejki”. 19.00 - Kalendarzok zniżek. 19.10 - Doryk. 20.15 - Szafeta. 20.30 - Film fab. „Santuto Tuto”. 23.00 - Salon Country. 23.40 - S. „Latajacy lekarze”.

I KANAŁ ROSJI

7.00 - Komedia „Czeromuzki”. 8.40 - Million Lot. 8.45 - Słowo dzupasterza. 9.00, 14.00, 17.45 - Wiadomości. 9.10 - Biblioteka domowa. 9.30 - Poczta poranna. 10.05 - Humor. 10.40 - Smak. 10.55 - Powrót Galerii Tretjakowskiej. 11.25 - Film fab. „Dziwni ludzie”. 13.00 - Oczywiście, lecz niewiarygodnie. 13.30 - Kot w butach. 14.20 - W świecie zwierząt. 15.00 - Kolo historii. 15.55 - Piłka nożna. 18.05 - S. „Kierunek Południe”. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.55 - Film fab. „Krewni”. 22.50 - Komedia „Uzta wampirów”. 0.35 -

22.00 - Wiadomości. 7.25 - Dla dzieci. 7.50 - Film anim. 8.00 - Prawosławny kalendarz. 8.05 - Anchlage przedstawia. 8.35 - Film dok. 9.10 - S. „Santa Barbara”. 14.45 - Złota mapa Rosji. 15.15 - Teleshop. 15.25 - Handel nieruchomości. 15.30 - S. „To jest kino”. 16.20 - Dla dzieci. 16.45 - Film anim. 17.05 - W parlamencie. 17.35 - Panorama Moskwy. 17.40, 2.15 - Towary pocztą. 17.45 - Projekt-Arsenal przedstawia. 18.00 - S. „Santa Barbara”. 19.35 - Film fab. „Taksówkarz w Nowym Jorku”. 21.10 - Program I. Ugonikowa. 22.35 - Film dok. 23.00 - Program sportowy. 24.00 - Cichy dom. 0.40 - Film fab. „Chorwacka historia”.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - „Podwieczorek przy mikrofonie” - program rozrywkowy. 9.10 - „Spojrzenia na Polskę”. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Prognoza pogody. 9.50 - Teledyski na zyczenie. 10.00 - „Credo” - magazyn katolicki. 10.30 - „Rozalka Olaboga” - serial dla młodych widzów. 11.0 - „Karol Wielki” - serial historyczny prod. franc. 12.00 - Studio Komitetów Wyborczych. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - „Lalka” - serial TVP. 14.30 - Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Polone. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Studio Komitetów Wyborczych. 17.05 - „Gościniec”. 17.35 - Hity satelity. 18.00 - Telexpress. 18.15 - „Ala i As” - program dla najmłodszych. 18.30 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 18.35 - „Tata, a Marcin

Mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn.

ROSYJSKA TV

7.00 - Ekspres poranny. 7.55 - Zdrowie. 8.05 - S. „Soliti”. 8.30 - Spektakl dla dzieci. 9.10 - Witaj, kraju. 10.00 - Wiadomości. 10.15 - Słownik konsumenta. 10.40 - Film fab. „Czarodziejki z przedmieścia”. 12.05 - Program L. Aniskiego. 12.45 - Wasz partner. 13.00 - Wiadomości. 13.20 - S. „Arabela powraca”. 14.25 - Podwójny portret. 14.50 - Koncert. 15.45 - Bezkresna podróz. 16.10 - Dziennik festiwalu „Świat piękna”. 16.15 - Mężczyzna i kobieta. 16.55 - Reporter. 17.10 - Panorama Moskwy. 17.15 - Teleskop. 17.55 - Wieczór z W. Poluninem. 19.00 - Wiadomości. 19.35 - Sam sobie rzeciem. 20.10 - Film fab. „Dzieci”. 22.00 - Chwila prawdy. 23.15 - Ruch w odwrótnym kierunku. 23.30 - Program A.

TV POLONIA

8.00 - Zabawa ludowa. 8.20 - Hity satelity. 8.40 - Sobota w Bytkowie. 9.10 - Zaproszenie - program krajnozawczy. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - „Ala i As” - program dla najmłodszych. 10.00 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 10.05 - „Szafiki” - program dla dzieci. 10.35 - Program dnia i prognoza pogody. 10.45 - „Zwierzulub”. 11.00 - Brawo! Bis! 14.00 - Wiadomości. 14.10 - Z dziejów parlamentaryzmu. 14.35 - Ruch. 15.00 - „Melomania”. 15.30 - „Arabela” serial dla młodych widzów. 16.00 - „Widget” - serial anim. dla dzieci. 16.35 - „Szansa na sukces”. 17.30 -

powiedzial...”. 18.45 - „Tak jak w kinie” - program Pawła Sztompke. 19.15 - „Bar Atlantic” - serial TVP. 19.45 - Kult kina. 20.15 - „Paler” - program muzyczny. 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Lalka” - serial TVP. 22.40 - Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Polone. 23.30 - Panorama. 24.00 - Festiwal Kultury Kresowej (1). 1.00 - Program wyborczy. 2.05 - „Bar Atlantic” - serial prod. polskiej. 2.30 - Kult kina. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - „Paler” - magazyn muzyczny. 4.00 - „Aukcja” - telemuzjka. 4.20 - Teledyski na zyczenie. 4.30 - „Lalka” - serial prod. polskiej. 5.45 - Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Polone. 6.30 - Panorama. 7.00 - Festiwal Kultury Kresowej (1).

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 9.30 - „Renegat” - amerykański serial sensac. 10.30 - „Zar młodości” - kanad. serialy o „Nieustraszonej” - amerykański serial sensac. 12.30 - „FX” - amerykański serial akcji. 13.30 - Ring. 14.00 - Wolność Tomku... - magazyn o budownictwie. 14.30 - Piraci. 15.00 - Szuka informacji. 15.30 - Teletur. 16.00 - „Batman” - anim. serial dla dzieci. 16.25 - Aniwersaria Białego Orła. 16.30 - Nie tylko dla dam. 17.00 - Informacja. 17.15 - Kalendarz. 17.45 - „Drużyna A” - amerykański serial sensac. 18.45 - „Karolina w mieście” - amerykański komed. 19.15 - „Świat według Bundyeh” - ameryk.

„Mówi się...” 17.50 - Teledyski na zyczenie. 18.00 - Telexpress. 18.20 - Sport z satelity. 19.30 - „Noce i dnie” - serial prod. polskiej. 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Agent nr 1” - dramat sensacyjno-wojenny prod. polskiej. 23.05 - Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Polone. 23.30 - Panorama. 24.00 - Festiwal Kultury Kresowej. 1.00 - Program wyborczy. 2.05 - Sport z satelity. 3.15 - Wiadomości. 3.35 - „Szansa na sukces”. 4.30 - „Agent nr 1” - dramat wojenno-sensacyjny prod. polskiej. 6.10 - Kronika kolarskiego wyścigu Tour de Polone. 6.30 - Panorama. 7.00 - Festiwal Kultury Kresowej.

POLSAT

7.00 - Muzyka. 7.30 - Disco Relax. 8.30 - W drodze - magazyn redakcji programów religijnych. 9.15 - Smakosz rozkosze. 9.30 - Co jest grane? - program dla dzieci. 10.00 - „Candy Candy” - serial anim. dla dzieci. 10.30 - „Power Rangers” - serial komiksowy USA. 11.45 - „Straznik Tekasus” - amerykański serial sensac. 11.50 - „Gołab, który zdobył Rzym” - komedia USA (1962). 13.40 - „Najdroższa mamusia”, USA (1981). 16.00 - Oskar - magazyn filmowy. 16.30 - Miss Lata z Radiem - koncert finałowy. cz. 2. 17.00 - Informacja. 17.15 - Halo miliard! telemuzjka. 17.45 - Piramida: gra - zabawa. 18.15 - Rykowsko - program rozrywkowy. 18.45 - „Pacific Blue” - serial sensac. USA (1996). 19.35 - Dziewięć uspaniałych - show. 20.00 - Disco Polo Live. 20.55 - „Xena, wojownicza księżniczka” - serial fantast. USA (1995). 22.00 - „Brygada Aca-pulco 2” - serial sensac. USA (1996). 22.55 - „W imię sprawiedliwości”. USA (1986). 0.45 - „Nade i Stacey 2” - amerykański serial komed. 1.15 - Play-boy. 2.10 - „Rillington Place 10”, Wlk. Brytania (1970). 4.00 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.25 - Teleshopping. 9.00 - Siódemka dzieciakom - serial anim. 9.45 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 10.10 - „Campbellowie” - serial famil. 10.35 - „Piekna i Bestia” - serial przygod. 11.25 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 11.55 - Muzyka w RTL-7. 15.55 - Teleshopping. 16.20 - Siedem pokus. 17.10 - „Campbellowie” - serial famil. 17.35 - Siódemka dzieciakom - serial animowane. 18.30 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 19.00 - „Piekna i Bestia” - serial przygod. 19.50 - Polskie seriale animowane. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Święty” - serial sensac. 21.45 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.55 - „Strefa zagrożenia” - serial SF. 22.40 - 7 minut - wydarzenia dnia. 22.50 - „Above Suspicion” - film sensac. USA (1994). 0.20 - „Rules of Obsession” - film fab. USA (1994).

ka” - serial fantast. USA (1995). 22.00 - „Brygada Aca-pulco 2” - serial sensac. USA (1996). 22.55 - „W imię sprawiedliwości”. USA (1986). 0.45 - „Nade i Stacey 2” - amerykański serial komed. 1.15 - Play-boy. 2.10 - „Rillington Place 10”, Wlk. Brytania (1970). 4.00 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - RTL-7. 8.25 - Teleshopping. 9.00 - „Siódemka dzieciakom” - seriale animowane. 10.00 - „Wszystko się kreści” - serial dla młodzieży. 10.25 - „Strefa zagrożenia” - serial SF. 11.20 - „Święty” - serial sensac. 12.15 - „To znów ty” - serial komed. 12.40 - „Siódemka dzieciakom” - seriale anim. 13.30 - Aerostim w RTL-7. 14.25 - Ukryta kamera. 14.50 - „Powiew Karibów” - serial dok. USA. 15.40 - „Siódemka dzieciakom” - seriale anim. 16.30 - „Sliders” - serial dla młodzieży. 17.15 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 17.40 - „Autostrada do Nieba” - serial famil. 18.30 - „To znów ty?” - serial komed. 18.55 - „Wszystko się kreści” - serial dla młodzieży. 19.15 - „Superpies” - dubbingowany serial anim. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Siódemka dzieciakom”. 21.00 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.50 - „Kameleon” - serial SF. 22.40 - „Crime Story” - serial krym. 23.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.40 - „Rules of Obsession” - thriller USA (1994). 1.15 - „Crime Story” - serial krym.

NIEDZIELA

14 WRZEŚNIA

LTV

8.00 - Świętęce muzyki. 8.25 - Nowości księgołactwa. 8.30 - Filmy dok. 9.30 - Skowronkom i sowom. 4.10.30 - Telegra dla dzieci. 11.00 - Klub szachowy. 11.10 - Technologia i telekomunikacja. 11.30 - 7 dni Kowna. 12.00 - W świecie koszykówki. 12.30 - Sport na świecie. 13.10 - Fragmenty oper i operetek. 14.00 - Podróż z LTV. 15.00 - Koncert żyweń. 15.50 - S. „Domek na przelot”. 16.40 - Program krajoznawczy. 17.00 - Dla rolników. 17.30 - Witajcie, goście. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Nasze życie. 18.55 - Zielone drzewo życia. 19.30 - Nowy sezon teatralny. 20.30 - Panorama. 21.00 - Film fab. „Bilet do Tadz Mahaly”. 22.25 - Program muz. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Studio sportowe. 23.35 - Program muz. (cd).

LNK

8.10 - S. „Człowiek - pakaj”. 9.00 - S. „Znakajca małrali”. 10.00 - Świąteczne kawałki. 10.30 - Kuchnia pani Grazyny. 11.00 - Film dok. 11.30 - S. „Stary świat prehistoryczny”. 12.00 - Europejska muzyka. 12.30 - Wokół ciebie. 13.00 - S. „Czterej pancerni i pies”. 14.45 - S. „Urwisy”. 15.15 - Kibit Tele Vibir. 16.30 - Film dok. 17.30 - S. „Piękna i Bestia”. 18.25 - S. „Wieczny rycerz”. 20.00 - Wiadomości. 20.20 - Telegra. 21.00 - S. „F/X - specjalne efekty”. 22.30 - Sport. 22.40 - Kronika kryminalna. 23.00 - S. „Prywatny detektyw Kaczor”. 23.35 - Tajemnice kobiet - magazyn erotyczny.

BALTYCKA TV

8.30 - Program religijny. 9.00 - Poranna kawa. 10.30 - Wiadomości. 10.35 - Film anim. 11.00 - Pół godziny konkursów. 11.30 - Wiadomości. 11.35 - Wideo-nowości. 12.00 - BBTV Top-20. 14.00 - Rentgen. 14.30 - Wiadomości. 15.00 - Reportaże. 15.30 - Wiadomości. 16.05 - Koncert. 16.30 - Wiadomości. 16.35 - Rozmaitości. 17.00 - S. „Show Boba Morrisona”. 18.00 - S. „Zatoka Acapulco”. 19.00 - S. „Dynastia 2 Colbowie”. 19.45 - S. „Życie Leonarda da Vinci”. 21.00 - Piłka nożna. 22.35 - S. „Na zdrowie”. 23.30 - Sportozauzy. 0.05 - 8.30 - CNN.

TV-3

9.00 - Tele show. 9.15 - Filmy anim. 10.05 - S. „Nareszcie dzwonek”. 10.30 - Wszystko. 11.00 - Okno na przyrodę. 11.30 - Kulinarne show. 11.55 - Zaspiewajmy. 12.45 - Budownictwo. 13.15 - S. „Telefon pomocy 911”. 14.00 - S. „Beverly Hills”. 14.45 - S. „Drużyna A”. 15.30 - „Anna tysiąca dni”. Film fab. 17.10 - Sport na świecie. 17.35 - Stare anegdoty. 18.00 - Akcenty. 18.25 - Film fab. „Ptaki ciemnych lasów”. 19.15 - S. Marimar. 17.45 - Sabaliauskas rozważa. 20.10 - S. „Doktor Quim”. 21.00 - Film fab. „Agata”. 22.35 - S. „Ulise San Francisco”. 23.25 - Kino.

WILEŃSKA TV

8.05 - Dla dzieci. 9.50 - Pałuszki liżać. 10.30 - Humor. 10.55 - O przyrodzie. 11.55 - Lekcja język. litewskiego. 12.05 - Karuzela. 12.40 - Prasa i muzyka. 13.35 - Zrób krok. 14.30 - Sportowy tydzień. 15.00 - Stolica. 15.20 - Muzy-

ka. 15.45 - Moskwa oczyma W. Merezki. 16.00 - Film fab. „Maria Antonina”. 16.50 - Z Moskwy. 17.00 - Kamień węgielny. 17.30 - Telefon. 23.55-60. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Koncert. 19.00 - Towary i usługi. 19.10 - Fitol. 19.30 - Film fab. „Niepełnoletni”. 21.15 - Film fab. „Mona Lisa”. 23.10 - Teledyskoteka.

VILSAT

9.05 - Muzyka. 10.30 - Kinomania. 11.00 - Salon country. 11.40 - Moje Wilno. 11.50 - Muzyka. 18.05 - Godzina siły ducha. 19.00 - Kalendarz zniek. 19.10 - Przypisy Galiny. 19.25 - Filmy anim. 19.50 - S. „Kryminalne historie”. 21.00 - Zatrzymaj się, chwilo. 21.45 - Klajdziej TV. 22.15 - S. „Latający lekarz”. 23.05 - XL - music.

I KANAŁ ROSJI

7.00 - Film fab. „Zaloga maszyn bojowych”. 8.05 - Filmy anim. 8.55 - Ciągnięcie Sportlotu. 9.00, 14.00, 23.30 - Wiadomości. 9.15 - Notatki. 9.30 - Dopóki wszyscy w domu. 10.10 - Gwiazda poranna. 11.00 - Program dla żołnierzy. 11.30 - Gra, harmonia. 12.00 - Godzina dla jej. 12.25 - S. „Podwodna odyseja Coasteast”. 13.20 - Panorama śmiechu. 14.15 - Zaproszenie muzyczne. 14.45 - Klub podróżników. 15.35 - Filmy anim. 16.25 - Program A. Lubimowa. 16.55 - Przegląd pikarski. 17.30 - Śpiewa J. Kobzon. 18.18 - S. „Kierunek - Połud-

Katastrofy tygodnia. 22.55 - Wiadomości z Wilna. 23.10 - Prasa i muzyka.

VILSAT

17.00 - Vilsat Cappuccino. 18.00 - Kalejdoskop zniek. 18.10 - Film fab. „Latający lekarz”. 18.35 - Przedsiębiorca. 19.00 - Nowości muzyczne. 19.15 - Warto zwiędzić. 19.20 - S. „Kryminalne historie”. 20.05 - Kalejdoskop zniek. 20.15 - Przetwornik. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Warto zwiędzić. 21.20 - Film fab. „Komedia błędów”. 22.30 - MS-MIX. 22.50 - Kalejdoskop zniek. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Kinomania. 23.45 - Puls Wilna.

I KANAŁ ROSJI

15.05 - Godzina gwiazd: 15.40 - S. „Harry - człowiek śniegu”. 16.05 - Do lat 16 i więcej. 16.30 - Dookola świata. 17.00, 23.40 - Wiadomości. 17.20 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 18.10 - Godzina szczyt. 18.35 - Zgadnij melodię. 19.00 - Poniedziałek z W. Poznerem. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 0.45 - S. „Poltergeist-2”. 21.45 - Teatr plus TV. 22.25 - Film fab. „Dzieci Iwana Kuzmiecza”. 23.50 - Ekspres prasowy.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 - Wiadomości. 7.25 - S. „Wiatr w plecy”. 8.15, 17.35 - Nasz Puszk. 8.20 - Dla dzieci. 8.50, 9.50 - Towary publicz. 9.00 - S. „Santa Barbara”. 13.25 - Rzeczowy autograf. 13.30 - Własny dom. 13.40 - Film fab. „Podróż młodego kompozytora”. 15.30 - Dla dzieci. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. „Santa Barbara”. 17.20 - Panorama

nie”. 19.50 - Afisz filmowy. 20.00 - Czas. 20.40 - LK-97. 22.45 - Mistrzostwa Europy w siatkówce mężczyzn. 23.45 - Film fab. „Niebo i ziemia”.

ROSYJSKA TV

7.00 - Ekspres poranny. 7.55 - Dom towarowy „Le Monti”. 8.10 - S. „Solti”. 8.30 - Wszyscy mówią. 8.45 - Festiwal „Świat piękna”. 8.50 - Witaj, kraju. 9.30 - Przysięga. 10.00 - Wiadomości. 10.15 - Rosyjskie loty. 10.55 - Za pięć dwunastą. 11.00 - Księgarnia. 11.25 - Człowiek na ziemi. 11.50 - Nowa Rosja. 12.10 - Film anim. 12.20 - Program L. Aniskiego. 13.00 - Wiadomości. 13.20 - Film fab. „Arabela - plama powraca”. 14.25 - Rally-97. 14.50 - Cudowny świat W. Dinsneya. 15.45 - Reportaż o naszym. 15.55 - Pies Doganiganie. 16.25 - Piłka nożna bez granic. 16.55 - Klub L. 17.30 - Anchiage przedstawia. 18.00 - Gwiazdy światowe - dzieciom. 19.00 - Świątobudo. 20.00 - Stare mieszkanie. Rok. 1995. 21.00 - Panorama Moskwy. 21.10 - Miasteczko. 21.40 - K-2 przedstawia. 22.35 - Film dok. 23.05 - Program sportowy. 0.05 - Film fab. „Pierwszy piotr”.

TV POLONIA

8.00 - Powitanie. 8.05 - Rody Polskie. 8.35 - Śniadanie. 9.05 - Galeria pod strzechą. 9.25 - Informacje Studia Kontakt. 9.40 - Magazyn kulturalny. 10.00 - Niedzielne muzykowanie. 10.45 - Spotkanie z prof. Wiktozem Zinem. 11.05 - Ludzie listy pisem. 11.20 - „Spotkanie na Świębodzim” - program kulturalno-artystyczny. 12.05 - Teatr Familijny „Ludzie ogień” (1) - „Argelus”. 12.45 - Chochlikowe psyoty, czyli zmagania z

gramatyką. 13.00 - „Polskie ABC” - program dla dzieci. 13.30 - „Kocie opowieści” - serial animowany. 14.00 - Msza św. 15.30 - „Skarbice”. 16.00 - „Budka Suflera”. 17.00 - „O Władysław Broniewskim” - film dok. 18.00 - Telexpress. 18.15 - „Prawdziwe przygody prof. Thompsona” - serial anim. dla dzieci. 18.40 - Sport z satelity. 20.10 - Cafe „Fusy”. 20.40 - Dobranocka. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Co lubią tygrysy” - komedia obyczajowa prod. polskiej. 22.50 - Recital Adama Makowicza. 12.20 - Panorama. 24.00 - Sport z satelity. 1.00 - Program wyborczy. 2.05 - Ludzie listy pisa. 2.20 - Recital Adama Makowicza. 3.00 - Wiadomości. 3.20 - Teledyski na zyczenie. 3.30 - „Budka Suflera”. 4.30 - „Co lubią tygrysy” - komedia obyczajowa prod. polskiej. 5.45 - Sport z satelity. 6.30 - Panorama. 7.00 - Sport z satelity.

POLSAT

7.00 - Muzyka. 7.30 - Disco Polo Live. 8.30 - Jesteśmy - magazyn programów religijnych. 9.00 - Multimediałny odlot - magazyn komputerowy. 9.30 - Klip klaps - najmłodsza lista przebojów. 10.00 - „Robinson Suero” - anim. serial przygod. 10.30 - „Power Ranger” - serial anim. 11.00 - Disco Relax. 12.05 - „Pomoc domowa” - ameryk. serial komed. 12.35 - „Ptaki ciemnych krzewów”. Australia (1983). 13.35 - „Jedną nogą w niebie” - dramat obycz. USA (1941). 15.30 - Rekiny kar - show. 16.00 - Dyzurny satyryk kraju - program Tadeusza Drozdy. 16.30 - Piramida: gra - zabawa. 17.00 - Informacje. 17.15 - Miłość od pierwszego wej-

zenia - program rozrywkowy. 17.45 - „Pacific Blue” - serial sensac. USA (1996). 18.40 - „Nowe przygody Robin Hooda” - serial przygod. USA (1996). 19.35 - Dziewięciu wspaniałych - show. 20.00 - Idź na całosć - show z nagrodami. 20.50 - Anatomia sukcesu. 20.55 - „Hercules 2” - serial fantast. USA (1994). 21.50 - „Złote dziecko”, USA (1986). 23.35 - Na każdy temat - talk show. 0.40 - Magazyn sportowy. 2.10 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - Muzyka w RTL-7. 8.10 - „Powiew Karaimów” - film dok. USA. 9.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 10.00 - Ulubione kawałki. 10.55 - „Kameleon” - serial SF. 11.40 - „Sliders” - serial dla młodzieży. 12.30 - „Supercop” - dubbing serialu anim. 13.20 - „Australoza do Nieba” - serial film. 14.15 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 14.40 - „Kowboje nie płaczą” - kanad. film obycz. 16.20 - „Detektywi z wyższych sfer” - serial sensac. 17.10 - „Siódme niebo” - serial film. 17.55 - „Ssaki morskie” - serial przyrod. 18.50 - „Świat pana trenera” - serial komed. 19.40 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Proces Jaspera Carotta - program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Radość i osłoda” - bryt. komedia (1984). 22.45 - „Ssaki morskie” - serial przyrod. 23.45 - „Detektywi z wyższych sfer” - serial sensac. 0.40 - Jean Michel Jare w RTL-7. 1.30 - „Policjanci z Miami” - serial kryminalny.

PONIEDZIAŁEK

15 WRZEŚNIA

LTV

7.55 - Program. 8.00 - Dzień dobry. 9.30 - Program dla dzieci. 10.30 - Dla rolników. 11.00 - „Milioner”. 11.20 - W swojej stronie. 11.45 - „Styl”. 11.55 - Program. 17.00 - S. anim. „Kasper i jego koleżdy”. 17.30 - Pod własnym dachem. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Program biatorski. 18.40 - Wiadomości (jęz. ros.). 18.50 - W świecie koszykówki. 19.20 - Siedem dni Kowna. 19.50 - Mój dom. 20.00 - 01...02...03. 20.30 - Panorama. 21.00 - Komedja „Żył sobie policjant”. 22.30 - Film dok. „Powietrzna walka”. 22.55 - Etalon. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.25 - Studio sportowe.

LNK

8.40 - Program. 8.45 - Teleshop. 9.00 - Telesklep. 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.50 - Miviga przedstawia. 10.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 10.45 - Teleshop. 11.15 - Wiadomości z Hollywoodu. 11.45 - Na wasze zyczenie. 12.00 - Kronika kryminalna. 12.30 - S. „Sina dal”. 14.20 - Tak. Nie. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. „Skrzydła marzeń”. 16.20 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 17.10 - S. „Cuda”. 18.00 - S. „Bez domu jest źle”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Zawariowana parka”. 19.30 - S. „Romans radiowy”. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Po obu stronach muru”. 21.30 - Od... do 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Niwy. 23.15 - Film fab. „Daleko od Las Vegas”. 1.15 - Kronika kryminalna.

BALTYCKA TV

8.30 - 17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świat się kreści”. 18.55 - Telegra. 19.00 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Przegląd koszykówki. 20.30 - Przegląd piłki nożnej. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Śmierć młodej Polki”. 22.40 - S. „Upał w Los Angeles”. 23.30 - Humor. 0.05 - 8.30 - Program CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.15 - S. „Marimar”. 5.30 - Teleshop. 5.45 - S. „Ratownicy”. 16.30 - S. Sabaliauskas rozmawia. 16.55 - Przegląd sportowy. 17.45 - Film anim. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Marimar”. 19.45 - S. „Uroczy i dzielni”. 20.30 - Komedja. 21.00 - S. „Melrose Place”. 22.00 - Film fab. „Widma”. 22.50 - Nowości sportowe. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - S. „Strefa zmiroku”. 23.45 - Stare anegdoty.

WILEŃSKA TV

8.00 - Z Moskwy. 8.10 - O filmach. 8.35 - Nowy Rok. 9.10 - Sportowy tydzień. 9.40 - S. „Campbellowie”. 10.40 - Apteka. 11.00 - Obserwator. 11.50 - Humor. 12.35 - Wyniki. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. „Człowiek podąża za słońcem”. 18.00 - Z Moskwy. 18.30 - Towary i usługi. 18.40 - Wiadomości. Dziś w mieście. 19.00 - Telefon. 23.55-60. 19.30 - Lekcja język. litewskiego. 19.40 - Plejada gwiazd sportu. 19.55 - Wroby z drewna. 20.15 - Teatr. 21.05 - Twórczość A. Batałowa. 22.25 -

Moskwy. 17.40 - Historia pewnego wypadku. 17.55 - S. „Wiatr w plecy”. 19.35 - Narodowe interesy. 20.05 - Film fab. „Robot policjant”. 22.15 - W czas. 22.25 - Program I. Ugołnikowa. 23.15 - Oddział dyżurny. 23.30 - Otwarcie festiwalu filmowego.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - „Arabela” - serial dla młodych widzów. 8.40 - „Widget” - film animowany dla młodych widzów. 9.10 - Spotkanie z prof. Wiktozem Zinem. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Wiadomości. 9.50 - Teledyski na zyczenie. 10.00 - „Gościńce”. 10.30 - „Ala i As” - program dla dzieci. 10.45 - Lekcja języka polskiego dla dzieci. 10.50 - Tata, a Marcin powiedział... 11.00 - „Bar Atlantic” - serial TVP. 11.30 - Kult kina. 12.00 - Studio Komitetów Wyborczych. 13.00 - Wiadomości. 13.15 - „Co lubią tygrysy” - komedia prod. polskiej. 14.35 - Recital Adama Makowicza. 15.10 - Informacja Studia Kontakt. 15.25 - Galeria pod strzechą. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Studio Komitetów Wyborczych. 17.05 - Prawdziwa historia nie chianych pomników. 17.30 - Sportowy tydzień. 17.50 - Teledyski na zyczenie. 18.00 - Telexpress. 18.15 - „Ciuchcia” - program dla dzieci. 18.45 - „Krzyszowska szczęścia” - teleturniej. 19.15 - „Dajcie na pierwszą stronę” - serial prod. kanadyjskiej. 20.10 - „30 Ton - Lista, lista, lista przebojów”. 20.40 - Dobranocka. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Jadą goście, jadą” -

komedia prod. polskiej. 23.10 - „Mała rzecz, a cieszny”. 23.30 - Panorama. 24.00 - Przegląd publicystyczny. 1.00 - Kandydaci w Dwójce. 2.05 - „Przygody Baltazara Gabki” - film animowany. 2.10 - „Dajcie na pierwszą stronę” - serial prod. kanadyjskiej. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - „30 Ton - Lista, lista, lista przebojów”. 4.00 - „Aukcja” - teleturniej. 4.20 - Teledyski na zyczenie. 4.30 - „Jadą goście, jadą” - komedia prod. polskiej. 6.10 - „Mała rzecz, a cieszny”. 6.30 - Panorama. 7.00 - „Krzyszowska szczęścia” - teleturniej. 7.30 - „Żołnierze generała Maczka” - reportaż.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Batman” - serial anim. dla dzieci. 9.30 - „Powrót Supermana” - ameryk. serial przygod. 10.30 - „Dajcie młodzieńcy” - kanad. serial obycz. 11.30 - „Drużyna A” - ameryk. serial sensac. 12.30 - „Hercules 2” - ameryk. serial przygod. 13.30 - Piramida - teleturniej. 14.00 - Disco Polo Live. 15.00 - Piramida - teleturniej. 15.30 - Drzewko szczęścia - teleturniej. 16.00 - „Batman” - serial dla dzieci. 16.25 - Bractwo Białego Oka. 16.30 - Twój lekarz - magazyn medyczny. 17.00 - Informacje. 17.15 - Piraci - gra-zabawa. 17.45 - „Drużyna A” - ameryk. serial sensac. 18.45 - „Skrzydła” - ameryk. serial komed. 19.15 - „Świat według Bundych” - ameryk. serial komed. 19.45 - Informacje. 20.00

WTOREK

16 WRZEŚNIA

1TV

8.00 - 01... 02... 03. 8.20 - Mój dom. 8.30 - Program publ. 9.00 - Dł. dziać. 10.00 - Świąteczne nowości. 10.25 - S. „Śmierć Jugosławii”. 11.15 - Nasz język. 17.25 - Dla domu. 18.00 - Wiadomości. **18.10 - Rozmowy wileńskie**. 18.40 - Wiadomości (ros.). 19.15 - Pani Beta zaprasza. 19.20 - Gimnazjalści. 19.50 - Koszykówka. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Koszykówka. 21.35 - Film fab. „Karol Wielki”. 22.30 - Znaki. 23.20 - Dziennik wieczorny. 23.30 - Studio sportowe. 23.40 - Młodzieżowa estrada 97.

LNK

7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.50 - Miviga przedstawia. 10.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 10.45 - Teleshop. 11.15 - Wiadomości z Hollywoodu. 11.45 - Na wasze życzenie. 12.00 - Od... do 12.55 - Po obu stronach muru. 13.50 - Kuchnia pani Grażyny. 14.20 - S. „Sina dła”. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. „Skrzydła marzeń”. 16.20 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 17.10 - S. „Cuda”. 18.00 - S. „Bez domu jest źle”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Zwariowana para”. 19.30 - S. „Romans radiowy”. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - TV „Lietuvos rytas”. 21.30 - S. „Nash Bridges”. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - S. „Adres grzechu - wyższe sfery”. 23.30 - Film fab. 0.15 - Smaczego.

BALIŹYCKA TV

8.30 - 17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świat się kręci”. 18.55 - Tele-

ŚRODA

17 WRZEŚNIA

1TV

17.00 - S. anim. „Kasper i jego przyjaciele”. 17.25 - Dla domu. Sroka. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Technologia i telekomunikacja. 8.30 - Słowo chrześcijańskie. 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Telekarta. 19.00 - Milioner. 19.20 - Szanujmy słowo. 19.25 - Scharlotte i Scharlotte. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Bzreg. 21.50 - Film fab. „Indie”. 23.15 - Dziennik wieczorny. 23.25 - Sport.

LNK

7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne koło. 9.00 - Teleshop. 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.15 - Miviga przedstawia. 10.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 10.45 - Teleshop. 11.15 - Niwy. 11.45 - Na wasze życzenie. 12.00 - S. „Sina dła”. 13.25 - Od... do 14.20 - Po obu stronach muru. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. „Skrzydła marzeń”. 16.20 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 17.10 - S. „Cuda”. 18.00 - S. „Bez domu jest źle”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Zwariowana para”. 19.30 - S. „Romans radiowy”. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Czerwona linia. 21.30 - S. „Szości zmysł”. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - Oddział zabójstw. 23.30 - Film fab. 0.15 - TV „Lietuvos rytas”. 1.10 - Wiadomości z Hollywoodu.

BALIŹYCKA TV

8.30 - 17.00 - BBC. 7.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świat się kręci”. 18.55 - Tele-

gra. 19.00 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Program publ. 20.30 - NBA z bliska. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Powrót do Edenu”. 22.40 - S. „Upał w Los Angeles”. 23.30 - Walka słoń. 0.15 - 8.30 - Program CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 9.30 - S. „Uroczy i dzielni”. 10.15 - S. „Marimar”. 15.30 - Teleshop. 15.45 - S. „Wilk powietrzny”. 16.30 - Komputerowe cuda. 16.55 - Program muzyczny. 17.45 - Film anim. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - Koszykówka. 21.00 - S. „Strażnik Tekساس”. 22.00 - Film fab. „Początek Ameryki”. 22.50 - Nowości sportowe. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - S. „Strefa zbrodni”. 23.45 - Komedja „Pełna chłata”.

WILEŃSKA TV

7.55 - Wiadomości z Wilna. 8.30 - Jesteś świadkiem. 9.00 - Dziękuję za zakup 9.15 - S. „Grace w opałach”. 10.10 - Lekcja język. litewskiego. 10.20 - Towary i usługi. 10.30 - Telefon 23-55-60. 11.00 - Katastrofy tygodnia. 11.30 - Pulszki ki liżać. 12.05 - Znak jakości. 12.25 - Dziękuję za zakup. 13.00 - Filmy anim. 13.30 - Plejada gwiazd sportu. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. „Sierioża”. 18.00 - Z Moskwy. 18.45 - Wiadomości. Dziś w miasteczku. 19.00 - Znał Wilii TV. 19.30 - Towary i usługi. 19.40 - Muzyka. 20.00 - Z Moskwy. 20.15 - Film fab. „Sierpniowe wiołoryby”. 21.55 - Muzyka. 22.15 - Stolica. 22.45 - Z Wilna. 23.00 - Zawód.

VILSAT

17.00 - Vilsat Cappuccino. 18.00 - Kalejdoskop zniek. 18.10 - Film fab. „Latają-

cy lekarze”. 18.35 - Gwiezdna ulica. 19.00 - Nowości muzyczne. 19.15 - Warto odwiedzić. 19.20 - Przegląd. 20.05 - Kalejdoskop nowości. 20.15 - Moje Wilno. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Warto odwiedzić. 21.20 - Film fab. „Komedja błędów”. 22.30 - MS-MIX. 22.50 - Kalejdoskop zniek. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Magazyn dla dorosłych. 23.45 - Puls Wilna.

I KANAŁ ROSJI

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.20 - Wiadomości. 8.15 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 9.45 - Panorama śmiechu. 10.20 - Biblioteka domowa. 10.30 - Zgadnij melodię. 14.20 - Film anim. 14.45 - Wesołe zabawki. 14.55 - Multitroita. 15.15 - Cudowny świat, czyli Cinema. 15.40 - S. „Harry - człowiek śniegu”. 16.05 - Do lat 16 i więcej. 16.30 - Dookoła świata. 17.20 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 18.10 - Godzina szczytu. 19.00 - Temat. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - Melodramat. „Różne losy”. 22.45 - Hokey na lodzie.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 - Wiadomości. 7.25 - S. „Wiatr w plecy”. 8.15, 17.35 - Nasz Puszkini. 8.20, 15.30 - Dla dzieci. 8.50, 9.50 - Towa-

ARDENA
Produkcja żaluzji
Sprzet oświetleniowy
Tel. 63-37-02, fax 26-10-36
Wyteno 20, Wilno

21.20 - Film fab. „Właścicieleka hotelu”. 22.50 - Kalejdoskop zniek. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Film fab. „Kryminalne historie”. 23.45 - Puls Wilna.

I KANAŁ ROSJI

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 - Wiadomości. 8.15 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 9.00 - Temat. 9.40 - W świecie zwierząt. 10.20 - Biblioteka domowa. 10.30 - Zgadnij melodię. 14.20 - Film anim. 14.45 - Kaktus i Co. 14.55 - Dmisoł. 15.15 - Zew dżungli. 15.40 - S. „Harry - człowiek śniegu”. 16.15 - Do lat 16 i więcej. 16.30 - Dookoła świata. 17.20 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 18.10 - Godzina szczytu. 18.35 - Zgadnij melodię. 19.00 - W poszukiwaniu utraconego. 19.45 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - Film fab. „Sen wujka”. 22.25 - Detektyw „Nie damska rola”.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 - Wiadomości. 7.25 - S. „Wiatr w plecy”. 8.15, 17.35 - Nasz Puszkini. 8.20 - Dla dzieci. 8.50, 9.30 - Towary pocztą. 9.00 - S. „Santa Barbara”. 13.20 - Uwagi. 13.25 - Autograf. 13.30 - Instrumenty klawiszowe. 13.45 - Film fab. „Porwanie Indianki”. 15.10 - Zdrowie. 15.20 - Film anim. 15.30 - Dla dzieci. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. „Santa Barbara”. 17.20 - Panorama Moskwy. 17.40 - Historia pewnego wypadku. 17.55 - S. „Wiatr w plecy”. 19.35 - Narodowe interesy. 20.10 - Film fab. „Agenci KGB

ry pocztą. 9.00 - S. „Santa Barbara”. 13.20 - Uwagi. 13.25 - Autograf. 13.30 - Instrumenty klawiszowe. 13.45 - Film fab. „Nieszczęśliwa Indianka”. 15.15 - Nie może być lepiej. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. „Santa Barbara”. 17.20 - Panorama Moskwy. 17.40 - Historia pewnego wypadku. 19.35 - Narodowe interesy. 19.30 - Film fab. „Zwykła historia”. 22.15 - W czas. 22.20 - Piłka nożna. 0.20 - Oddział dyżurny. 0.35 - Cichy dom. 1.05 - Teleshop.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - „Kocie opowieści” - serial anim. dla dzieci. 8.40 - „Prawdziwe przygody prof. Thompsona” - serial anim. dla dzieci. 9.10 - Sportowy tydzień. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Wiadomości - pogoda. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - Prawdziwa historia niechcianych pomników. 10.30 - „Polskie ABC” - program dla dzieci. 11.00 - „Dajcie to na pierwszą stronę” - serial prod. kanadyjskiej. 12.00 - Studio Komitetów Wyborczych. 13.00 - Wiadomości. 13.15 - „Jadą goście, jadą” - komedia prod. polskiej. 14.55 - „Mała rzecz, a cieszy”. 15.10 - „Spotkania na Świebodzkim”. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Studio Komitetów Wyborczych. 17.05 - Historia kołem się toczy. 17.35 - Zaproszenie - program krajoznawczy. 18.00 - Teleexpress. 18.15 - „Wakacje z duchami” - serial dla młodych widzów. 18.45 - „Muzyka łagodzi obyczaje”. 19.15 - „Sermit” - dramat prod. polskiej. 20.15 - „Polska piosenka - ludzie, zjawiska, epizody”. 20.40 - Do-

również się kochają”. 22.15 - W czas. 22.25 - Program I. Ugolnikowa. 23.10 - Oddział dyżurny. 23.20 - Film aut. 23.40 - Autostrada do Nieba. 0.10 - Teleshop.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - „Żołnierze generała Maczka”. 9.40 - „Szafiki” - program dla dzieci. 9.10 - Zaproszenie - program krajoznawczy. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Wiadomości - pogoda. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - Historia kołem się toczy. 10.30 - „Wakacje z duchami” - serial dla młodych widzów. 11.00 - „Sermit” - dramat prod. polskiej. 12.00 - Studio Komitetów Wyborczych. 13.00 - Wiadomości. 13.15 - „Blisko, coraz bliżej” - serial TVP. 14.30 - „Najszybszy człowiek” - film dok. 15.10 - Zabawa ludowa. 15.30 - „Zwierzołów”. 15.45 - „Ostatni strażnik Rzeczypospolitej” - film dok. 20.00 - Najlepsze śpiewają VOO VOO. 20.40 - Dobranoc. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Jeszcze słyhać śpiew i rzenie koni” - film obyczajowy prod. polskiej. 22.45 - Spotkanie z Enzo Enzo - program rozrywkowy. 23.30 - „Wszystko

branocka. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - „Blisko, coraz bliżej” - serial TVP. 22.45 - „Najszybszy człowiek” - film dok. 23.30 - Panorama. 24.00 - „Rozmowy o zmierzchu i świetle”. 0.30 - „Zielona karta” - reportaż. 1.00 - Kandydaci w Dwójce. 2.05 - „Sermit” - dramat prod. polskiej. 3.05 - Wiadomości. 3.35 - „Polska piosenka - ludzie, zjawiska, epizody”. 4.05 - „Aukcja” - teleturniej. 4.25 - Teledyski na życzenie. 4.35 - „Blisko, coraz bliżej” - serial TVP. 5.50 - „Najszybszy człowiek” - film dok. 6.30 - Panorama. 7.00 - „Muzyka łagodzi obyczaje”. 7.25 - „Świat nie zna czasu - zabawki diabła”.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Batman” - serial anim. dla dzieci. 9.30 - „Powrót Supermana” - ameryk. serial prod. 10.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 11.30 - „Drużyna A” - ameryk. serial sensac. 12.30 - „Nowe przygody Robin Hooda” - ameryk. serial przygod. 13.30 - Idź na całość - gra zabawa. 14.30 - Piraci - gra zabawa. 15.00 - Dyzurny satyrki kraju - program Tadeusza Drożdzy. 15.30 - Jedynokreki bandyta - teleturniej. 16.00 - „Maska” - serial anim. 18.30 - „Bractwo Białego Orła Małolata - magazyn dla młodzieży. 17.00 - Informacje. 17.15 - Kalambr - program rozrywkowy. 17.45 - „Niesamowite historie” - ameryk. serial sensac. 18.45 - „Karolina w miście 2” - ameryk. serial komed. 19.15 - „Świat według Bundyh” - ameryk. serial komed. 19.45 - Informacje. 20.00

może się zdarzyć - Zbigniew Zamachowski” - film dok. 0.30 - Panorama. 1.00 - Recital laureatów I Konkursu Muzycznego Teatru Polskiego w Londynie. 1.50 - „Bajka o bajkach” - film animowany dla dzieci. 1.55 - „Ostatni strażnik Rzeczypospolitej” - film dok. 2.30 - Zabawa ludowa. 2.50 - Wiadomości. 3.20 - Najlepsze śpiewają VOO VOO. 4.00 - „Aukcja” - teleturniej. 4.20 - Teledyski na życzenie. 4.30 - „Jeszcze słyhać śpiew i rzenie koni” - film obyczajowy prod. polskiej. 5.45 - Spotkanie z Enzo Enzo. 6.30 - Panorama. 7.00 - „Krzyżówka szczęścia” - teleturniej. 7.30 - Przegląd prasy polonijnej. 7.45 - „Auto-Moto-Klub”.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 9.30 - „Renegat” - ameryk. serial sensac. 10.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 11.30 - „Nieustraszony” - ameryk. serial sensac. 12.30 - „Moloney” - serial sensac. USA. 13.30 - Dziewięciu wspaniałych. 14.00 - Disco Relax. 15.00 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 15.30 - Trzy kwadraty - teleturniej. 16.00 - „Batman” - animowany serial dla dzieci. 16.30 - Bractwo Białego Orła. 17.00 - Informacje. 17.15 - Halo miliard; teleturniej. 17.45 - „Drużyna A” - ameryk. serial sensac. 18.45 - „Perla” - serial komed. USA. 19.15 - „Świat według Bundyh” - ameryk. serial komed.

- „Renegat” - serial sensac. USA (1992). 20.55 - „Moloney” - serial sensac. USA (1996). 22.00 - „Ostry dyżur” - serial obycz. USA (1997). 22.55 - „Gliniarz i prokurator” (USA). 24.00 - Informacje i biznes informacje. 0.20 - Polityczne graffiti. 0.30 - Policzamagazyn publicystyczny. 0.55 - Motowiadomości - magazyn motoryzacyjny. 1.30 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.25 - Teleshopping. 9.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 9.45 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 10.10 - „Campbellowie” - serial famil. 10.35 - „Piękna i Bestia” - serial przygod. 11.25 - Proces Jaspera Carrota - program rozrywkowy. 11.50 - Teleshopping. 16.20 - „Niesamowite historie” - serial SF. 16.40 - Ukryta kamera. 17.10 - „Campbellowie” - serial famil. 17.35 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 18.30 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 19.00 - „Piękna i Bestia” - serial przygod. 19.50 - Polskie serial animowane. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Traders” - serial obycz. 21.40 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.50 - „Niesamowite historie” - serial SF. 22.15 - „Alfred Hitchcock przedstawia” - serial krym. 22.40 - „Policjanci z Miami” - serial krym. 23.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.40 - Siedem pokus. 0.30 - „Policjanci z Miami” - serial krym.

19.45 - Informacje. 20.00 - „Powrót Supermana” - ameryk. serial przygod. 20.55 - „E/X” (USA). 19.60. 21.50 - Losowanie Lotto. 22.00 - „Przypadek bohatera” - Hero” (USA). 19.92). 0.15 - Informacje i biznes informacje. 0.35 - Polityczne graffiti. 0.45 - Na każdy temat. 1.50 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.25 - Teleshopping. 9.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 9.45 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 10.10 - „Campbellowie” - serial famil. 10.35 - „Piękna i Bestia” - serial przyg. 11.25 - Program rozrywkowy. 11.50 - Muzyka w RTL-7. 15.55 - Teleshopping. 16.20 - „Czynnik PSI” - serial SF. 17.10 - „Campbellowie” - serial famil. 17.35 - Siódemka dzieciakom - serial anim. 18.30 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 19.00 - „Piękna i Bestia” - serial przyg. 19.50 - Program rozrywkowy. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „Zróbmy sobie dobre” - serial komed. 21.15 - „Detektywi” - serial komed. 21.45 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.55 - „Czynnik PSI” - serial SF. 22.40 - „Policjanci z Miami” - serial krym. 23.30 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.40 - „Pułapka” - frane. dramat obycz.

CZWARTEK

18 WRZEŚNIA

RTV

8.00 - Twój czas. 8.30 - Zielone drzewo życia. 9.05 - Dla dzieci. 10.00 - Znaki. 10.50 - S. „Scharlotte i Scharlotte”. 11.40 - Milonier. 17.00 - S. „Rodzina Robinsonów”. 17.25 - Dla domu. Dary sadów. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Teletext (ros.). 18.40 - Wiadomości (ros.). 18.50 - Sloga. 19.20 - Szanujmy siebie. 19.25 - S. „Scharlotte i Scharlotte”. 20.20 - Loteria. 20.30 - Panorama. 21.00 - Drogi. Samochody. Ludzie. 21.30 - Film fab. „Kulawi wkrocza pierwszy”. 23.20 - Dziennik wieczorny. 23.30 - Studio sportowe. 23.40 - Miłośnikom piłki nożnej.

LNK

7.15 - Teleshop. 7.30 - Poranne koło. 9.00 - Telespek. 9.05 - S. „Bez domu jest źle”. 9.50 - Miriva przedstawia. 10.00 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 10.45 - Teleshop. 11.15 - Twój wychowanek. 11.45 - Na wasze zdrowie. 12.00 - Smaczne. 12.30 - S. „Sina dal”. 14.20 - Czarna linia. 15.15 - Teleshop. 15.30 - S. „Skrzydła marzeń”. 16.20 - S. „Słoneczne wybrzeże”. 17.10 - S. „Cuda”. 18.00 - S. „Bez domu jest źle”. 18.55 - Teleshop. 19.00 - S. „Zwirowana para”. 19.30 - S. „Romans radiowy”. 20.00 - Wiadomości. 20.30 - Akta 97/1. 21.30 - S. „Prowar”. 22.30 - Wiadomości. 22.45 - S. „FX - specjalne efekty”. 23.30 - Film fab. 0.15 - Po obu stronach muru. 1.05 - Od... do. 1.55 - Z Hollywoodu.

BALTYCKA TV

8.30 - 17.00 - BBC. 17.05 - Muzyka. 18.00 - S. „Tak świąt się kręci”. 18.55 - Telegra. 19.00 - S. „Dallas”. 19.55 - Wiadomości. 20.00 - Polemika. 20.30 - Humor. 20.55 - Telegra. 21.00 - Film fab. „Kietrunek Południe”. 22.45 - S. „Upał w Los Angeles”. 23.25 - Program sportowy. 0.25 - 8.30 - CNN.

TV-3

8.30 - Teleshop. 8.45 - S. „Santa Barbara”. 10.15 - S. „Uroczy i dzielni”. 11.00 - S. „Marimar”. 15.30 - Teleshop. 15.45 - S. „Drużyna A”. 16.30 - Zaspiewajmy. 16.55 - S. „Nareszcie dzwonek”. 17.20 - Kulinarne show. 17.45 - Film anim. 18.10 - S. „Santa Barbara”. 19.00 - Wiadomości. 19.15 - S. „Marimar”. 19.45 - S. „Uroczy i dzielni”. 20.30 - Komedia „Pełna chaty”. 21.00 - S. „Słoneczny patrol”. 22.00 - S. „Dramat „X-Files”. 22.50 - Sport. 23.00 - Wiadomości. 23.15 - S. „Strefa zmroku”.

WILEŃSKA TV

8.10 - Wiadomości z Wilna. 8.15 - S. „Grace w opałach”. 10.15 - Znad Wilni TV. 10.45 - Towary i usługi. 11.00 - Film fab. „Dziewczyna o zielonych oczach”. 12.45 - Stolica. 13.05 - Filmy anim. dla dzieci. 13.40 - Dziękuję za zakup. 13.50 - Z Moskwy. 14.00 - Film fab. „Bitwa w drodze”. 18.00 - Z Moskwy. 18.45 - Wiadomości. Dziś w mieścieczku. 19.05 - Zrób krok. 20.00 - Z Moskwy. 20.15 - Film fab. „Zjawia się w deszczu”. 21.55 - Towary i usługi. 22.15 - Ci, którzy... 22.45 - Z Wilna. 23.00

- Patrol drogowy. 23.15 - Kanał muzyczny.

VILSAT

17.00 - Vilsat Cappuccini. 18.00 - Kalejdoskop znik. 18.10 - Film fab. „Latający lekarze”. 18.35 - Maluch. 18.50 - A i F. 19.00 - Nowości muzyczne. 19.15 - Warto odwiedzić. 19.20 - Gospodarz w domu. 19.30 - Pieśni cygańskie. 20.05 - Kalejdoskop znik. 20.15 - Jerolimka. 21.00 - Puls Wilna. 21.15 - Warto odwiedzić. 21.20 - Film fab. „Awaria”. 22.30 - Kocktajl muzyczny. 22.50 - Kalejdoskop znik. 23.00 - Nowości muzyczne. 23.15 - Muzyka. 23.55 - Puls Wilna.

1 KANAŁ ROSJI

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 - Wiadomości. 8.15 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 9.00 - W poszukiwaniu utraconego. 9.40 - Klub podróżniczy. 10.30 - Biblioteka domowa. 10.40 - Smak. 14.20 - Film fab. 14.45 - Wyspa Czanga. 14.55 - Legogo. 15.40 - S. „Harry - człowiek śniegu”. 16.05 - Do lat 16 i więcej. 16.30 - Dookoła świata. 17.20 - S. „Dziewczyna o imieniu Los”. 18.10 - Godzina szczytu. 18.35 - Show dzelntelom. 19.05 - Moja rodzina: kryminalne historie. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 20.00 - Czas. 20.45 - Komedia. „Czarna magia”. 22.40 - Magia: świat nadprzyrodzony.

ROSYJSKA TV

7.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00 - Wiadomości. 7.25 - S. „Wiat w płecy”. 8.15 - 17.35 - Nasz Puskino. 8.20 - Dla dzieci. 8.50, 9.30 - Towa-

ry pocztą. 9.00 - S. „Santa Barbara”. 13.20 - Uwagi. 13.25 - Autograf. 13.30 - Instrumenty klawiszowe. 13.45 - Film fab. „Memento mori”. 15.20 - Nie może być lepiej. 15.30 - Dla dzieci. 16.20 - Prawosławny kalendarz. 16.25 - S. „Santa Barbara”. 17.20 - Panorama Moskwy. 17.40 - Historia pewnego wypadku. 17.55 - S. „Wiat w płecy”. 19.35 - Narodowe interesy. 20.10 - S. „Łagodna noc”. 21.20 - Sam sobie reżyserem. 22.15 - W czas. 22.25 - Program I. Ugolnikowa. 23.15 - Oddział dyżurny. 23.30 - Kawiarnia „Obłomow”. 23.55 - Reporter. 0.25 - Teleshop.

TV POLONIA

8.00 - Gimnastyka. 8.10 - „Szansa na sukces”. Trubadury. 9.10 - Czas na antyki. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Wiadomości. 9.50 - Teledyski na życzenie. 10.00 - „Nasza generacja”. 10.30 - „Szaflki” - program dla dzieci. 11.00 - „Ostatni strażnik Rzeczypospolitej” - film dok. 11.25 - Ludzie listy piszą. 11.40 - Przegląd prasy polonijnej. 12.00 - Studio Komitetów Wyborczych. 13.00 - Wiadomości. 13.15 - „Jeszcze słychać śpiew i rzemień koni” - film obycz. prod. polskiej. 14.30 - „Świat nie zna czasu zabawki diabła”. 15.40 - „Auto-Moto-Klub”. 15.55 - Omówienie programu dnia. 16.00 - Panorama. 16.30 - Studio Komitetów Wyborczych. 17.05 - Uczmy się polskiego. 17.50 - Teledyski na życzenie. 18.00 - Telexpress. 18.15 - „Rozalka Olaboga” - serial dla młodych widzów. 18.40 - „Muzyka łagodzi obyczaje” -

19.00 - „Spojrzenia na Polskę”. 19.20 - „Karol Wielki” - serial historyczny prod. francuskiej. 20.20 - „Czy nas jeszcze pamiętasz?”. 20.45 - Diabłonica. 21.00 - Wiadomości. 21.30 - Mistrzowie sceny. Aleksandra Śląska i „Hedda Gabler”, autor: Henryk Ibsen. 23.30 - Panorama. 24.00 - „Dzieci śmieci” - dramat prod. polskiej. 1.00 - Kandydaci w Dwójce. 2.00 - „Karol Wielki” - serial historyczny prod. francuskiej. 3.00 - Wiadomości. 3.30 - „Czy nas jeszcze pamiętasz?” - program rozrywkowy. 4.00 - „Aukcje” - teleturniej. 4.20 - Teledyski na życzenie. 4.30 - Mistrzowie sceny. Aleksandra Śląska i „Hedda Gabler”, autor: Henryk Ibsen. 6.30 - Panorama. 7.00 - „Muzyka łagodzi obyczaje”. 7.20 - Uczmy się polskiego.

POLSAT

7.00 - Poranek z Polsatem. 8.45 - Polityczne graffiti. 8.55 - Poranne informacje. 9.00 - „Batman” - anim. serial dla dzieci. 9.30 - „Powrót Supermana” - ameryk. serial przygod. 10.30 - „Zar młodości” - kanad. serial obycz. 11.30 - „Drużyna A” - ameryk. serial sensac. 12.30 - „Ostry dyżur” - ameryk. serial obycz. 13.30 - Miłość od pierwszego wejrzenia - teleturniej. 14.00 - Rekin kart - teleturniej. 14.30 - Twój lekarz - magazyn przyrodz. 15.00 - Link Journal - magazyn mody. 15.30 - Drzewko szczęścia dla odważnych - teleturniej. 16.00 - „Maska” - serial anim. dla dzieci. 16.30 - Bractwo Białego Orła. 17.00 - Informacje. 17.15 - Piraci - gra

izabawa. 17.45 - „Nieustraszone” - ameryk. serial sensac. 18.45 - „Skrzydła” - ameryk. serial komed. 19.15 - „Świat według Bunchy” - ameryk. serial komed. 19.45 - Informacje. 20.00 - „Renegat” USA (1992). 20.55 - „Zwirowani detektywi” USA (1989). 22.50 - Program publicystyczny. 23.50 - Informacje i biznes informacyjne. 0.10 - Polityczne graffiti. 0.20 - Szuka informacji. 0.50 - 4x4 - magazyn motoryzacyjny. 1.20 - Muzyka.

RTL-7

8.00 - RTL-7 zaprasza. 8.25 - Teleshopung. 9.00 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 9.45 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 10.10 - „Campbellowie” - serial anim. 10.35 - „Pięknia i Bestia” - serial przygod. 11.25 - Program rozrywkowy. 11.55 - Muzyka w RTL-7. 15.45 - Teleshopung. 16.10 - „Zróbmy sobie dobro” - serial komed. 16.30 - „Detektywi” - serial komed. 17.00 - „Campbellowie” - serial anim. 17.25 - „Siódemka dzieciakom” - serial anim. 18.30 - „Karuzela tajemnic” - serial dla młodzieży. 19.00 - „Pięknia i Bestia” - serial przygod. 19.50 - Polskie serialy animowane. 20.10 - Prognoza pogody. 20.15 - 7 minut - wydarzenia dnia. 20.25 - Program rozrywkowy. 20.50 - Prognoza pogody. 20.55 - „City Life” - serial obycz. 21.40 - 7 minut - wydarzenia dnia. 21.50 - „Pułapka” - franc. dram. obycz. 23.25 - 7 minut - wydarzenia dnia. 23.35 - „City Life” - serial obycz. 0.25 - Ukryta kamera.

Program TVP - 1

PIĄTEK, 12 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Mieścisko na granicy” - serial prod. kanad. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.05 - Rzeczy dzieci, czyli pajdokracja. 10.30 - Papierowy teatrzyk - program dla dzieci. 10.45 - Dzieci do szkoły. 10.55 - Gimnastyka oczu. 11.00 - „Kontratak” - serial prod. kanadyjsko-francusko-amerykańskiej. 11.50 - Stawka większa niż życie - teleturniej. 12.10 - Zanim powiesz rozwyd. 12.20 - Grajmy w szachy. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja Edukacyjna. 13.40 - Wiedzieć znaczy żyć. 13.50 - Nowa matura. 14.05 - Co orzeknie sąd. 14.30 - Nasza klasa. 15.00 - „Dziewczyna z oceanu” - serial prod. austral. 15.30 - Ja i psychobabawa. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - „Marszenia o NBA” - film dok. prod. USA. 17.15 - Sport dla młodych. 17.40 - Bezpieczniej. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Jaka to melodia?”. 18.30 - Flesz. 19.05 - „Tata, a Marcin powiedział...”. 19.20 - Studio komitetów wyborczych. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Piosenka Buddy'ego” - komedia obycz. prod. angielskiej. 23.05 - Studio komitetów wyborczych. 24.00 - Wiadomości. 0.15 - „500 narodów” - serial dok. prod. USA. 1.15 - „Tajemnica Edwina Drooda” - melodramat prod. ang. (1995).

SOBOTA, 13 WRZEŚNIA

8.00 - Eko Echo. 8.15 - Z

Polski. 8.30 - Agrolinia. 9.00 - Wszystko o działce i ogrodzie. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - „Do góry nogami - program dla dzieci. 10.10 - Ziarno - program red. katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.35 - 5 i 10 - 15 - start - program dla dzieci i młodzieży. 11.30 - Z żołnierskiego pleacka. 11.50 - Program „Pod Różą”. 12.10 - Studio Wyborcze TVP-1. 12.50 - Gielda. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - „Na szlaki przygody” - film dok. prod. austral. 13.55 - Studio Wyborcze TVP-1. 14.35 - Walt Disney przedstawia. 15.50 - Studio Wyborcze TVP-1. 16.30 - Studio sport. 19.15 - Studio Wyborcze TVP-1. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - „Wielkie tournée” - film fab. prod. franc. (1996). 22.25 - Studio Wyborcze TVP-1. 23.15 - Sportowa sobota. 23.25 - Studio Wyborcze TVP-1. 0.10 - Studio sport. 1.15 - „Strzele wyborowy” - film sensac. prod. USA (1994). 3.00 - „Nieśmiertelny” - serial prod. USA.

NIEDZIELA, 14 WRZEŚNIA

8.00 - Rolnictwo na świecie. 8.15 - Notowania. 8.45 - Dziś w programie. 8.50 - „Mali czarodzieje” - serial anim. prod. USA. 9.15 - Teleranek. 9.45 - „Noe Beckett i jego arka” - serial prod. USA. 10.35 - Zrób to lepiej. 10.45 - Danie do podania. 11.00 - „Podnieście kotwicę” - film fab. prod. USA. 12.25 - Studio Wyborcze TVP-1. 13.00 - Anioli Pańscy - transmisja modlitwy Ojca Świętego. 13.20 - Rozmowy na koniec wieku. 14.00 - Wiadomości. 14.10 - Studio Wyborcze TVP-1. 14.45 - „Dziennik

wielkich kotów” - serial dok. prod. angielskiej. 15.20 - Śmiechu warte. 15.45 - Pr. przyrodniczy. 16.00 - „Wojna domowa” - serial TVP. 16.55 - Miliard w rozumie - teleturniej. 17.20 - Studio Wyborcze TVP-1. 18.00 - Telexpress. 18.25 - Studio Wyborcze TVP-1. 19.05 - „Dotyk anioła” - serial prod. USA. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.00 - „Miłość Sary” - serial prod. USA (1980). 22.00 - Studio Wyborcze TVP-1. 23.05 - Sportowa niedziela. 23.50 - „Milczący język” - film fab. prod. USA (1976). 2.00 - Film dok.

PONIEDZIAŁEK, 15 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Murphy Brown” - serial prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja - program dla dzieci. 10.00 - Szóstka na szóstkę - program dla dzieci. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Dotyk Anioła” - serial prod. USA. 11.50 - Sceny domowe - Pojeďte. 12.10 - Ochroniarz. 12.15 - Sto lat - magazyn ubezpieczeń społecznych. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja Edukacyjna. 13.35 - „Powitanie z Afryki” - film dok. 13.50 - Agenda. 14.30 - Szatnia - program dla dzieci. 15.00 - „Szkoła złamanych serc” - serial prod. austral. 15.30 - MUR - program dla młodych widzów. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Telewizja Edukacyjna. 17.15 - „Moda na sukces” - serial USA. 17.40 - Tydzień Prezydenta. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Barwy miłości” - serial prod. USA. 18.55 - Flesz. 19.00 - Czytadło - poradnik o książkach. 19.20 - Studio komite-

tów wyborczych. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - Teatr Telewizyjny. Tadeusz Różewicz: „Kartoteka”. 22.35 - Zawsze po 21. 23.05 - Studio Komitetów Wyborczych. 0.05 - Wiadomości. 0.15 - „Córka Ryana” - film fab. prod. ang. (1970). 1.45 - Klub samotnych serc. 2.05 - Powt.

WTOREK, 16 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Inny świat” - serial komed. prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja - program dla dzieci. 10.00 - Szaleństwa teatralne. 10.25 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Nie ma jak w domu” - serial prod. australijskiej. 11.50 - Sceny domowe. 12.10 - Dziecko: troski i radości. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja Edukacyjna. 13.40 - Przybysze z Matlapliny. 14.00 - Człowiek - Technika - Środowisko. 14.15 - Telekomputer. 14.30 - Tik-Tak - program dla dzieci. 15.00 - „Kamienna tajemnica” - serial prod. polsko-szwedzkiej. 15.30 - Raj - program dla młodych widzów. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Telewizja Edukacyjna. 16.25 - „Dzień, w którym zatrząsła się Ziemia” - serial dok. prod. USA. 16.55 - Ach, to okienka! 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Sejmograf. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Barwy miłości” - serial TVP. 18.55 - Test - magazyn konsumkencji. 19.10 - Flesz. 19.20 - Studio Komitetów Wyborczych. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „J.A.G.” - serial prod. USA. 22.05 - „Podwójne życie Kieratówny” - film dok. 22.30 - „17 dni

września” - film dok. 23.05 - Studio Komitetów Wyborczych. 0.05 - Wiadomości. 0.15 - Studio sport. 1.05 - „Dziecinne zabawy” - film fab. prod. USA (1972).

ŚRODA, 17 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata. 9.05 - „Doogie Howser - lekarz medycyny” - serial komed. prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Harcerski Festiwal Kultury Młodzieży Szkolnej. 10.30 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Milagros” - serial prod. włoskiej. 11.50 - Sceny domowe. 12.10 - Dom pełen zwierząt. 12.15 - Harmonijka ustna i blues. 12.35 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Czas na antyki. 13.40 - Filmówka. 14.00 - Lekcja języka angielskiego. 14.15 - „Arcydzieła: Lukasz Cranach Starszy, „Adam i Ewa” - serial dok. prod. ang. 14.30 - Król zwierząt - teleturniej. 15.00 - „Tajemniczy świat Aleksandry” - serial prod. USA. 15.30 - Decyzje. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Tajniki muzyki. 16.20 - Wielej reformatorzy teatru. 16.40 - Mistrzowie. 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Rzeczpospolita Samorządowa. 18.00 - Telexpress. 18.25 - „Barwy miłości” - serial TVP. 18.55 - Filmówka. 19.15 - Flesz. 19.20 - Studio komitetów wyborczych. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Najprawdopodobniej losy słynnej teksańskiej mamy morderczyni” - film fab. prod. USA (1993). 22.50 - Pr. przyrodniczy. 23.05 - Studio komitetów

wyborczych. 0.05 - Wiadomości. 0.15 - Studio sport. 1.20 - „Mój przyjaciel” - film fab. prod. franc. 2.45 - Powt.

CZWARTEK, 18 WRZEŚNIA

7.30 - Kawa czy herbata? 9.05 - „Szalone dziewczynki” - serial prod. USA. 9.30 - Wiadomości. 9.45 - Mama i ja. 10.00 - Słowa, słowa i pół-słowa - teleturniej. 10.30 - Domowe przedszkole. 10.55 - Porozmawiamy o dzieciach. 11.00 - „Cagney i Lacey” - serial prod. USA. 11.50 - Sceny domowe. 12.10 - Gotowanie na ekranie - magazyn kulinarny. 12.20 - Gorący Wok Kena Homa. 12.25 - Kwintace okienko. 12.30 - Magazyn Notowań. 13.00 - Wiadomości. 13.10 - Agrobiznes. 13.20 - Telewizja Edukacyjna. 13.50 - Kwadrans z medycyną. 14.05 - „Przygoda Paula Fiedlera”. 14.30 - Ciuchcia. 15.00 - „Szczęśliwe lata Toma i Jerry'ego” - serial prod. USA. 15.30 - Migawka. 16.00 - Wiadomości. 16.10 - Telewizja Edukacyjna. 16.25 - „Dziennik wielkich kotów” - film dok. prod. ang. 17.15 - „Moda na sukces” - serial prod. USA. 17.40 - Diariusz zrado- wy. 18.00 - Telexpress. 18.25 - Jaka to melodia - teleturniej. 18.50 - Credo - magazyn katolicki. 19.10 - Flesz. 19.20 - Studio komitetów wyborczych. 20.00 - Wieczoryna. 20.30 - Wiadomości. 21.10 - „Ekstradycja II” - serial TVP. 22.10 - „Z życia elfów” - film dok. prod. litewskiej. 22.50 - Kabaret z lamuska. 23.05 - Studio komitetów wyborczych. 0.05 - Wiadomości. 0.10 - „Zorn” - film fab. prod. norweskiej (1994). 2.10 - Powt.

Bezpieczeństwo

Sprawa inwigilacji - do prokuratury

W najbliższym czasie Urząd Ochrony Państwa zawiadomi prokuraturę o nielegalnych działaniach UOP wobec prawniczej opozycji w 1993 r. - zapowiedział 11 bm. koordynator służ specjalnych, Zbigniew Siemiątkowski, po posiedzeniu sejmowej Komisji ds. Służ Specjalnych. Komisja zbierze się ponownie w tej sprawie 18 bm.

Według Siemiątkowskiego, po sprawdzeniu wiarygodności odpowied-

nich dokumentów przez zarząd śledczy UOP można jednoznacznie powiedzieć, że świadczą one o pozaprawnych działaniach UOP, podejmowanych „przynajmniej za wiedzą” ówczesnych szefów UOP i MSW. Przewodniczący komisji Jerzy Ciemniowski (UW) mówi, że tylko sąd może ostatecznie rozstrzygnąć o załamaniu prawa, choć przyznać, że przedstawione komisji materiały sprawy budzą „poważne obawy co do prawidłowości działania UOP”.

Niech Siemiątkowski odpowie za zbrodnie

Zdaniem Lecha Wałęsy, który w czwartek wystąpił w Polskim Radiu w Bydgoszczy, min. Zbigniew Siemiątkowski powinien „odpowiadać za zbrodnie przeszłości”, a zwycięska prawica sama po wyborach sprawdzi informacje o wymierzonych w nią działaniach UOP na początku lat 90.

Wałęsa ocenił, że przedstawione przez Siemiątkowskiego informacje to gra wyborcza. „Siemiątkowski stał się przyjacielem prawnicy, a właściwie chce nas pokłócić, chce, żebyśmy skończyli sobie do gardła - powiedział. Myśli, że uratuje swoje zwycięstwo. Panie Siemiątkowski, orientacja pana jest przegrana i dlatego nie rób pan tego!”

„Ludziom, którzy się nabiorą” na informację o akcjach UOP wymierzonych przeciw grupowaniu prawniczym na początku lat 90. Wałęsa poradził: „Zajmijcie się kampanią wyborczą, wygraj-

cie wybory, a wtedy sami, bez Siemiątkowskiego, sprawdzicie te dokumenty i ustosunkujecie się do tego. Jeśli ktokolwiek zlamal prawo albo postępował niegodnie, to musi za to odpowiedzieć i wy tego dokonacie, nie Siemiątkowski”. „Siemiątkowski niech odpowie za zbrodnie przeszłości tego systemu, z którego się wywodzi. To byłoby dla niego lepiej i zdrowiej” - powiedział.

Wałęsa zarzucił prezydentowi Kwaśniewskiemu udział w kampanii wyborczej SLD. „Wcześniej ten pan powiedział, że nie będzie brał udziału w kampanii - stwierdził. Czy on sobie żarty robi ze społeczeństwa, czy on udaje głupiego, czy robi z nas głupców. Ja powiedziałem, że biorę udział i biorę. On powiedział, że nie bierze, a bierze”.

Były prezydent rozmawiał także z radiosłuchaczami. Na 10 rozmówców, którzy dozwolili się do radia, trzech wyraziło poparcie dla Lecha Wałęsy.

Śledztwo

Lekarze zaprzeczają relacjom z ostatnich chwil Diany

W czasie transportu do szpitala księżnej Walii, po wypadku mercedesa, w którym została ranna, nie wystąpił o niej zatrzymanie akcji serca - stwierdziła w środę wieczorem dyrektorka szpitala paryskich Assistance Publique.

Reagując na informacje zamieszczone w prasie, Assistance Publique oświadczyła, że „fałszywie są twierdzenia, według których w czasie transportu nastąpiło o księżnej zatrzymanie akcji serca, co wymagało wstrzyknięcia jej 150 ampułek adrenaliny”.

W komunikacie poinformowano ponadto, że w skład ekip pogotowia ratunkowego, które interweniowało po wypadku w tunelu Alma, wchodziło trzech lekarzy anesteziologów-reanimatorów, mających również doświadczenie w traumatologii. Działali oni na miejscu wypadku i w czasie transportu, zgodnie z trybem postępowania, określonym dla tego typu wypadków.

Assistance Publique opublikowała również komunikat o stanie zdrowia ochro-

niarki księżnej Trevor Rees-Jonesa, który jako jedyny przeżył wypadek. Podpisany przez szefa oddziału reanimacji szpitala Pitié-Salpêtrière, komunikat informuje, że stan kliniczny pacjenta „poprawia się systematycznie”. Rees-Jones jest „obecnie przytomny, ale nie może jeszcze mówić”, „jego układ oddechowy wymaga ciągle intensywnego leczenia”.

Prokuratura paryska potwierdziła w środę wcześniejsze informacje o wynikach trzeciej analizy krwi kierowcy mercedesa Henri Paula, przeprowadzonej na życzenie jego rodziny. Badanie potwierdziło, że kierowca był pijany i miał we krwi 1,73 - 1,75 miligramów alkoholu.

Analiza wykazała ponadto, że był on pod wpływem środków psychotropowych, których stosowanie „nie jest zalecane u kierowców”. Jednym ze związków wykrytych we krwi Paula jest fluksetyna, główny składnik Prozacu, leku antydepresyjnego. Drugim jest tiaprid - używany jako środek antyagresyjny, zwłaszcza u alkoholików. Ma on również działanie przeciwbólowe.

Watykan

Papież jest całkiem zdrowy

Watykan zdementował w środę pogłoski o rzekomym pogarszającym się stanie zdrowia papieża Jana Pawła II. Pogłoski takie pojawiły się, kiedy podczas śródowych audiencji na placu Świętego Piotra w Rzymie, obserwatorem papież wydał się zmęczony.

„Papież odbywał regularne spacery w swojej letniej rezydencji w Castelgandolfo” - poinformował rzecznik prasowy sto-

licy apostołskiej Ciro Benedettini i stwierdził, że być może upalna pogoda panująca w Rzymie sprawia, że papież nie wygląda całkiem zdrowo.

„Jego stan zdrowia jest normalny. Tak jak każdemu z nas dokuczają papieżowi upały” - stwierdził Benedettini, dodając, że testy przeprowadzone po operacji wyrota robaczkowego nie ujawniły u Jana Pawła II ani śladu raka - napisała EFE.

Kurierem

• Szkości głosowali w referendum nad rządowymi propozycjami ustanowienia odrębnego szkockiego parlamentu w Edynburgu i wyposazenia go w prerogatywy do ustalania wysokości podatku dochodowego. Lokale do głosowania otwarto o godz. 6 rano czasu miejscowego. Odrębny szkocki parlament został zniesiony na mocy traktatu z Anglią w 1707 r. Przywrócenie go wraz z prawem inicjatywy ustawodawczej to zasadniczy element reform konstytucyjnych Partii Pracy.

• Premier Japonii Ryutaro Hashimoto zmienił skład swego rządu. Stanowiska zachowali jedynie ministrowie finansów i zdrowia oraz dyrektor generalny Urzędu Obrony (odpowiednik ministra obrony). Na wszystkich innych pozostałych fotelach nastąpiły zmiany. Zdaniem obserwato-

row, zmiana na 17 spośród 20 foteli ministerialnych ma więcej wspólnego z zmianami w łonie rządzącej Partii Liberalno-Demokratycznej niż z zamiarem nadania polityce państwowej nowego kursu. Największe zdziwienie wzbudziło mianowanie na stanowisko dyrektora generalnego Urzędu ds. Zarządzania i Koordynacji kontrowersyjnego polityka Koko Sato, skazanego w maju 1986 r. na dwa lata więzienia z zawieszeniem za przyjęcie łapówek w aferze Lockheed. Nominacja może wywołać kłótnie między PLD, a dwoma partiami koalicyjnymi Partią Socjalistyczną i Partią Prekursorów. NA ZDJĘCIU: premier R. Hashimoto Fot. EPA-ELTA

• Rząd izraelski premiera Benjamina Netanjahu prowadzi „katastrofalną politykę” na Bliskim Wschodzie - ocenił szef dyplomacji francuskiej Hubert Védrine. W jego opinii rząd ten „prowadzi Palestynczyków do stanu rozgoryczenia nie mającego precedensu”. „Rząd Netanjahu, przez szlaki i poniżania, doprowadził Palestynczyków na terytoriach okupowanych do stanu bezprecedensowego rozgoryczenia i rozpaczy” - stwierdził Védrine w rozmowie z posłami socjalistycznymi w Montpellier.

• Minister spraw zagranicznych Niemiec Klaus Kinkel ostrzegł kierowników bosiackich Chorwatów przed zbrojnym wybuchem komunalnych w Bośni, wyznaczonych na najbliższy weekend. Podjęta przez tamtejszą chorwacką partię HDZ uchwała o bojkocie wyborów to „scenariusz z domu wariatów, którego wspólnota międzynarodowa nie zaakceptuje”. Kto blokuje wybory, „wyściepuje” przeciwko pokojowi oraz blokuje odbudowę i powrót uchodźców” - oświadczył Kinkel w Bonn. Według ministra, „dla bojkotujących pokój zdołano, z pewnością zakrecony międzynarodowy kurek z piędziami”.

• W Ingusztii (republika na Północnym Kaukazie, wchodząca w skład Federacji Rosyjskiej) porwani zostali dwaj pracownicy Federalnej Służby Bezpieczeństwa: dyrektor i pracownik departamentu ds. Ingusztii. Jak poinformował ITAR-TASS, plk Jurij Gribow i plk Siergiej Lebedinski zostali porwani w Nazranju, stolicy Ingusztii, przed domem, w którym mieszkali, przed 8-osobową grupą uzbrojonych mężczyzn. Zamaskowani porwacze zeznali na ofiary w dwóch samochodach żiguli. Siła wciągnęli oficerów FSB do samochodów i odjechali w nieznanym kierunku. FSB uznało porwanie swych pracowników za „zaplanowaną prowokację, mającą na celu zerwanie porozumień w sprawie stabilizacji sytuacji w regionie”.

Monarchia

Williamama na króla?

Ponad połowa Brytyjczyków uważa, że ich królem po Elżbiecie II powinien zostać książę William, nie zaś jego ojciec Karol. Uważa tak, jak pisze w czwartek dziennik „Daily Telegraph”, 51 proc. osób, które wzięły udział w sondażu już po pogrzebie księżny Diany - matki 15-letniego Williama i byłej żony Karola, która zginęła w Paryżu w wypadku samochodowym.

41 proc. jak wynika z tej samej ankiety, nie ma nie przeciwko temu, by książę Karol przejął schedę po matce.

W roku 1994 proporcje były inne: 66 proc. popierało księcia Karola jako sukcesora królowej Elżbiety, a jego syna - 24 proc.

Pomimo nader krytycznego stosunku do zachowania się dworu w pierwszych dniach po śmierci księżnej Diany, zdecydowana większość Brytyjczyków (wg sondażu z wtorkowego „The Sun” 73 proc.) opowiada się za utrzymaniem monarchii.

Wizyta

Zadowolona Estonia

Estonia jest bardzo zadowolona zarówno z wytypowania jej przez Komisję Europejską do negocjacji członkowskich z Unią Europejską, jak i z decyzji madyrskiego szczytu NATO - podkreślił w czwartek szef dyplomacji tego kraju, Toomas Iivess, przebywający w Brukseli z wizytą dwustronną w Belgii.

Według ministra decyzja Komisji, aby zarekomendować tylko jedno z państw bałtyckich, opiera się na obiektywnych kryteriach i wcale nie dzieli

Bliski Wschód

M. Albrgihit spotkała się z J. Arafatem

Przebywająca na Bliskim Wschodzie amerykańska sekretarz stanu, pani Madeleine Albrgihit spotkała się w czwartek w Ramallah na Zachodnim Brzegu z przywódcą Autonomii Palestyńskiej Jaserem Arafatem.

Zapowiedziała, że w kontekście nie-

dawnego, krwawego zamachu bombowego w Jerozolimie, dokonanego przez terrorystów z islamskiej organizacji Hamas wezwie go do „wykorzenia terrorystów” integrowanych.

Pani Albrgihit przebywa na Bliskim Wschodzie od środy. Udzieliła całkowitego poparcia pogładowi Izraela, iż wa-

ruszyli wstępny kontynuowania warunków pokojowych w regionie jest zapewnienie bezpieczeństwa.

NA ZDJĘCIU: spotkanie M. Albrgihit z J. Arafatem Fot. EPA-ELTA

liną integracją - uważa Iivess. Pod pewnymi względami jego kraj wyprzedza już członków Unii - ma na przykład więcej komputerów na głowę niż Francja, a pod innymi względami innych kandydatów - np. Polskę w wartości inwestycji zagranicznych na jednego mieszkańca - pochwalili się ministrowie.

Obeszły się w tym pytaniu, dlaczego w takim razie Komisja, w swoim komunikacie „Agenda 2000”, uznała Estonię za najmniej zaawansowaną w spełnianiu kryteriów członkowskich UE spośród pięciu państw. Europa Środkowej i Wschodniej wyprzedzonych do podjęcia negocjacji. „W „Agendzie 2000” nie ma zróżnicowania kandydatów” - powiedział minister. Według niego jedyną za-

ległością, jaką ma Estonia, jest budowa skutecznej administracji.

Bez odpowiedzi pozostało pytanie, dlaczego w takim razie, analizując stopień spełniania kryteriów ekonomicznych członkowskich, Komisja napisała w „Agendzie 2000”: „Węgrzy i Polscy są najbardziej ich spełnieniami, podczas gdy Czechy i Słowenia są niedaleko za nimi. Estonia spełnia pierwsze kryterium (posiadania funkcjonującej gospodarki rynkowej), ale ma jeszcze trochę do zrobienia.”

Spytany przez dziennikarza rosyjskiego o mniejszość rosyjską w Estonii, Iivess podkreślił, że jest ona traktowana najlepiej ze wszystkich mniejszości rosyjskich w państwach dawnego ZSRR.

W PRASIE POLSKIEJ

Uratowani przez polskie zakonnice

Dzieci klasztorów

Nazywały się „dziećmi klasztorów”. Dzieci żydowskie, ocalone od zagłady dzięki schronieniu, jakiego im udzieliły katolickie zakonnice - w Polsce, w Belgii, Francji, na Słowacji, w Chorwacji i Słowenii. Szczególnym odłam „dzieci Holocaustu”, o jeszcze bardziej skomplikowanych - jeśli w ogóle takie przeżycia można stopniować - problemach z psychiką i tożsamością. Pierwsze zbiorowe spotkanie (bo do indywidualnych kontaktów dochodziło już od kilkunastu lat, a kilkanaście siostr zakonnych otrzymało tytuł „Sprawiedliwy wśród narodów świata”), „dzieci klasztorów” z wybiawicelkami zakonnymi odbyło się w poniedziałek 8 września w Beit Lohamei Hagetaot, „polskim” kibucu imienia Bojowników Getta w zachodniej Galilei.

Milczeliście tak długo

To było chyba najważniejsze spotkanie polsko-żydowskie - powiedziała uszczęśliwiona jej inicjatorka, „dziewko” klasztoru zgromadzenia sióstr franciszkanek Rodziny Maryi w Brwinowie koło Warszawy, historyczka Lea Balint z Jeruzolimy.

Lea w 1963 roku zaczęła pisać do „swoich” sióstr. Posałała pieniądze, paczki z pomarańczami. Podawała adres zwrotny, ale podpisywała się w sposób uniemożliwiający identyfikację. W 1984 roku Lea po raz pierwszy przyjechała do Polski w grupie pracowników Uniwersytetu Hebrajskiego w Jeruzolimy, którzy nawiązali - wiele lat przed wznowieniem stosunków dyplomatycznych - polsko-izraelską współpracę naukową. Odwazyła się odwiedzić klasztor i poczuła wielką ulgę i radość. Wzięła też udział w konferencji historyczek zakonów i po raz pierwszy publicznie mówiła o swoich i innych „klasztornych dziećmi” wojennych przeżyciach. „Dlaczego milczeliście tak długo? Dlaczego zerwaliście z nami wszelkie kontakty? - pytały siostry. - Nie mogliśmy - odpowiadała tylko. Nie potrafiła nie do tego doświadczenia.

Na początku lat sześćdziesiątych prymas Wyszyński poprosił zgromadzenia zakonne, które podczas wojny dążyły do schronienia żydowskim dzieciom, żeby zebrały dokumenty i relacje swoich uczestniczących w tych akcjach. Była to pierwsza próba metodycznego i systematycznego opracowania prawnej zupełnie nieznanej historii. W 1967 roku Zofia Lewinówna i Władysław Bartoszewski w wielkiej księdze poświęconej Polakom ratującym Żydów „Ten jest z oczywistych mojej...” mogli już zamieścić kilkadziesiąt relacji, w tym kilka osobnych opracowań. Pod koniec lat siedemdziesiątych z inicjatywą i przy współpracy historyków z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zaczęły powstawać monografie poszczególnych żeńskich zgromadzeń zakonnych, uwzględniające także temat ratowania dzieci żydowskich. Najobszerniejsze badania przeprowadziła na początku lat osiemdziesiątych doktorantka profesora KUL Jerzego Kłoczowskiego, Ewa Kurek.

Na podstawie skłapych - z oczywistych względów - źródeł, relacji sióstr, a także zwierzeń pewnej liczby „dzieci klasztorów” zestawiała ona 37 zgromadzeń zakonnych, zaznaczając, że „podstawę klasyfikacji stanowi najczęściej zamiana liczba uratowanych”. „Po jednym żydowskim dziecku uratowały siostry antoninki, boromeuszki, pasjonistki, franciszkanki służebnice Krzyża i siostry Notre-Dame. Zbiorowo ratowały żydowskie dzieci następujące zgromadzenia: córki Maryi Niepokalanej, dominikanki, michalicki, elzbietanki, Imienia Jezus, duchaczki, karmelitanki, Zmienia Jezus, oblaki, Opatrzności Bożej, pasterkki, Sare Coeur, sarafranki, służki Jezusa, służki i tercjanki. Masowo ratowały żydowskie dzieci: albertynki, sarańki niebiałowie,

felicjanki, franciszkanki misjonarki Maryi, jefozitki, Matki Bożej Miłosierdzia, nazaretanki, niepokalanki, franciszkanki Rodziny Maryi, samarytanki, sercanki, służebnice pleszewskie, służebnice staruskiej, szarytki, urszulanek szare, urszulanek Unii Rzymskiej i znartwyhstanki. Dzieci ratowały także 4 klasztorzy zakonów konceptualnych: dominikanki, bernardynki, klaryski i benedyktynek”.

W tym samym czasie szerokie badania archiwalne i ankietowe rozpoczęła Lea Balint. Łącząc niezwykłą intuicję, biegłość archiwistki, znajomość środowiska ocalonych i wynikająca z własnych doświadczeń „nachwieży” wyspecjalizowała się między innymi w odtworzeniu biografii i genealogii „dzieci klasztorów”. Statystyczne wyniki Ewy Kurek i Lei Balint różnią się od siebie; pierwsza badała głównie „pamięć” klasztorów, druga za najbardziej wiarygodne przyjęła rejestry organizacji żydowskich, które znajdowały dla ocalonych dzieci biologiczne lub zastępcze rodziny. Nie jest najważniejsze; badania obu historyczek zbiegły się z gotowością (a zapewne niejednokrotnie taką gotowością wywołały) ocalonych dzieci do odwołania niezapamiętanej, zapomnianej lub wypartej z pamięci części własnej i zbiorowej biografii.

Czas milczenia miał się ku końcowi

Lea Balint tak oto odpowiada dziś sióstr na pytanie zadane w 1984 roku: milczeliśmy, gdyż byliśmy całkowicie pochłonięci zebraniem wszystkich sił, duchowych i fizycznych, żeby móc kontynuować normalne życie. Żeby zapomnieć. Niewątpliwie z głębi serca byliśmy wdzięczni tym, którzy nas ratowali, ale ponad nasze siły było powracać do tragicznej przeszłości. Jednak czekaliśmy dnia, w którym nadarzy się okazja powiedzenia - dziękuję. W sercach wielu ludzi ten proces musiał trwać i przedziesiąt lat.

Ratowanie ludzi czy „łowienie dusz”

Kronikarz getta warszawskiego Emanuel Ringelblum kilkakrotnie pisał o oddźwięku, jaki wśród starszyzny getta wywołały propozycje podjęcia współpracy z instytucjami - kościelnymi lub świeckimi - w „aryjskiej stronie” na rzecz umieszczenia pewnej liczby żydowskich dzieci w zakonnych zakładach opiekuńczych. Znamienne były dwie reakcje. Znanemu Żydów Kościół miał trzeźwość w zględzić: „Jowy na duszyczki”, zysk finansowy i alibi na wypadek zarzutów, że wobec Holocaustu zachowywał się biernie. A decyzja brzmiała: przyjęcie tej propozycji jest sprzeczne z tradycją żydowską, która nakazywała raczej zginąć, niż zaprzeczyć się wiary, wybór pozostawia się zatem rodzinom lub losowi.

Podobną postawę część przywódców żydowskich zajęła także po wojnie. Komitety, które zgłaszały się do klasztorów po ocalone dzieci, obierały nazwy „ratowania dzieci żydowskich z rąk katolików”. W nieoficjalnej wersji brzmiało to jeszcze gorzej: „wyrwanie dzieci z misjonarskich pazurów”. Jan Dobraczyński usłyszał od zapalczego młodego działacza syjonistycznego: lepij by zginęły. W Ameryce ktoś, kto zabronił swoim córkom złożyć rekolekcje o pobycie w klasztorze, wobec Ewy Kurek następująco uzasadnił tę decyzję: „bo nie mam zamiaru wyrabiać Polakom dobrej opinii”. To jedna, zewnętrzna przyczyna długiego milczenia. Wewnętrzne, psychologiczne zachowania pojąć łatwiej: bliskość doświadczenia tragedii śmierci polskich, własnego sieroctwa, głodu, strachu i upokorzenia, dzieci te dożyły rozchwiania lub zupełnej utraty tożsamości. Najpierw musiał zaprzeczyć swemu żydostwu, później - prawdziwemu czy też udawanemu chrześcijaństwu, i z kolei jeszcze raz wrócić do przeszłości.

I Żydzi, i Polacy utrzymywali, że można było uratować więcej dzieci. Obie stro-

ny obwiniały się nawzajem. Hanna Krall złożyła w 1968 roku takie oto świadectwo: - Pamiętam, że w każdej sytuacji, nawet wtedy, kiedy zdawało się, nie było żadnego wyjścia, żadnego ratunku znikąd - zawsze znajdował się ktoś, kto wyciągnął rękę. Właśnie tak, dosłownie. Wyciągnął rękę i prowadził w miejsce, które było mniej niebezpieczne od innych miejsc. W grze o moje życie stawka było życie 45 osób. [Wśród nich były także zakonnice]. Mówiono o nich - nasze okupacyjne mamy. Ukrywając żydowskie dzieci w czasie okupacji, każdego dnia dawały im życie...

Podczas spotkania w Beit Lohamei Hagetaot były burmistrz Tel Awiwu Szlomo Lacha zachęcał obie grupy bohaterów uroczystości do poczucia dumy. „Dzieciom klasztorów” powiedział: - Zginęli wasi najbliżsi i cały wasz świat. Nie byliśmy wtedy z wami i nikt poza wami nie może pojąć, co przeżyście. Ale wtręście do nas i zacieńcie się, by odbudować swoje życie i dać początek nowemu życiu. Do zakonnice zaś mówił: - Mamy różne rachunki z Kościołem katolickim, ale one nie dotyczą was. Nie było wielu takich, którzy byli gotowi z narażeniem życia nieść innym pomoc. Umazmy, że nie kierowały wami racuchy misjonarskie, ani żadne inne intencje, jak tylko ludzki odruch ratowania ludzi.

Nowojorska rzemiełniczka Ruth Noy z prawdziwą matką i wojenną „matką otwockiego getta”, siostrą Ludwiką Malkiewicz

Zdjęcie ze zbiorów Ewy Kurek

ambasador Polski w Izraelu Wojciech Adamczyk powiedział zaś: - Zapewne nigdy nie pozabędziecie się ze swojej pamięci grody czasu śmiertelnego niebezpieczeństwa. Obecność wśród nas dzieci Holocaustu jest wrzniętym sumieniem, że w ogóle coś tak niewiarygodnie tragicznego jak Zagłada mogło się zdarzyć. Jesteście więc, czy chcecie tego, czy nie chcecie, żywą pamięcią. Człowiek pozbawiony nadziei umiera. Podstawowym źródłem nadziei jest pomoc, współczucie, współpobędność drugiego człowieka i chęć okrycia dłońmi z jego strony. To właśnie zdobczy wam ofiarę siostry zakonne. Więdy to było wszystko, bo oznaczało ocalenie. Ocaliły nie tylko was. Ocaliły nas wszystkich. Od zwątpienia. Od niszczonego serca i rozumu przekonania, że zbrodnia i zło mogą bezapelacyjnie i na zawsze zwyciężyć.

Jacek, nie Icek

Ringelblum walczył o uratowanie dyskusję Judenratu, który wolno ratować dzieci w klasztorach, napomyka, że do tradycji żydowskiej należał też marnarizm, czyli pozostawianie w głębi ducha przy judaizmie, a przyjmowanie chrztu tylko dla uniknięcia prześladowań Inkwizycji.

„Dzieciom klasztorów” to dyskusje wydają się obojętne. Wróciły na łono żydostwa, raczej w sensie narodowym czy państwowym, niż religijnym. Z chrześcijaństwa zachowały najwyżej gesty, czasem pamiętki: różaniec, krzyż, obrazek. Choć jeśli wierzyły, to na ogół gorliwie. Choć pod wpływem wstydu.

Pacierz przeważnie umiały wcześniej, zanim trafiły do klasztoru. Nieraz zakonnice siostryce były: nie zęgnęły się tak często, bo jeszcze ktoś pomyślił, że jesteście Żydami. Pewien chłopiec przedstawiał się zawsze: Jestem Jacek,

nie Icek. Znane są przypadki, że dziewczynki żądały chrztu, bo bały się świętokradztwa; musiały przystępować do komunii, żeby się nie zdekonspirować.

Jedna z rozmówczyń Ewy Kurek opowiedziała: W jakis sposób dostała się do klasztoru hebrajska księżeczka do modlitwy. Przechowywać coś takiego było narażeniem życia tak samo, jak przechowywać nas. Siostra Bernarda spytała, czy wiesz, co to takiego. Wiedziała! i umiała! nawet odróżniać literę. Wobec tego siostra Bernarda zamękała mnie co parę dni w swoim pokoju, bym nie zapomniała czytać tych paru liter, które znałam. - Mówi się do żydowskiego Boga, a my do Pana Jezusa. Jak będziemy się razem modlić, to może przeżyjemy wojnę - powiedziała siostra.

Jest wiele świadectw, że dziewczynkom proszącym o chrzest odmawiano albo udzielono sakramentu po długim przygotowaniu i sprawdzeniu, czy to było wolna, szczerza decyzja. Zapewne nie zapomniała czytać tych paru liter, które znała. Był zwyyczaj katolicki: w niebezpieczeństwie śmierci „na wszelki wypadek” ochrzcił z wody (to wolno było każdemu wierzącemu) i było to tak samo gest ratunku, jak pierwsza pomoc medyczna czy ukrycie ścięganego. A księża wydawali fałszywe

wspomnienia współzakończyciele - a w pierwszym zabudowanym pomieszczeniu powstał załazek muzeum. Obecnie kibuc jest ośrodkiem dydaktycznym, w którym uczy się o holocaustie młodzież, tak żeby nie wywołać w nich niepotrzebnego wstrząsu. Zwiedzanie Muzeum Dzieci kończy się w jasnej, rozwświetlanej sali: zwrót od przeszłości, o której nie wolno zapominać, ku nadziei i przyszłości.

Ktokolwiek wie

W spotkaniu uczestniczyło około dwustu „dzieci klasztorów”, głównie pochodzących z Polski (ale, z wyjątkiem Katarzyny Meloch z Warszawy - mieszkającej w Izraelu, także z Belgii (gdzie w domach zakonnych ocalało około 2500 dzieci) i Francji, i cztery zakonniczki: siostry Klara Jaroszyńska i Bogumiła Makowska.

Siostry Bogumiły niemal na krok nie odstępowała jej wojenna podopieczna Tami Lavi. Jeszcze kilka lat temu Tami nie wiedziała, kim jest. W pamięci nie zachowało się prawie nic: wiedziała tylko, że w klasztorze nosiła imię Wanda. Opowiedziała strzępy wspomnień Ewy Kurek, która skojarzyła to z opowieściami siostry franciszkanek Rodziny Maryi. - Pomogę ci odnaleźć twój dziecinny obraz - powiedziała Ewa. Tami niezwłocznie wybrała się do Polski, domniemanie Ewy okazało się słuszne. Po powrocie do Izraela Tami opowiedziała o sobie przez radio. Zaref po skończeniu audycji odezwał się telefonem. - Tami, jestem Tami Mastbaum, twoja cioteczna siostra... - Nie o sobie nie wiedz, mieszkały obok siebie: pierwsza w Hajfie, druga w Tel Awiwie.

Ryszard Nowiński nie wiedział o sobie nic. Nie wie, czy imię i nazwisko, które nosi, jest prawdziwe czy inozone. Pamiętał trochę szczegółów z okresu powojennego, że był w pogotowiu opiekuńczym w Częstochowie, gdzie jedną z wychowawczyń nosiły „Sarenki”, i gdzie miał kolegę Stefana Jasieńskiego, potem w domu dziecka w Krakowie. Opowiedział to Lei Balint. Ta posperiała w dokumentach i powiada nagle: - Wiesz, Ryszard, że się siejz bardzo długo znamy? Byliśmy razem u sióstr w Brwinowie. Prowadziła dalej poszukiwania. Znalazła, że Ryszard urodził się w 1941 roku w getcie, ojciec miał na imię Ignacy, a matka Helena, zginęli podczas powstania w getcie warszawskim. Co do ostatniego szczegółu Ryszard ma pewne wątpliwości. Błaga mu się słowo „w akcji”, że tak ktoś określił okoliczności śmierci rodziców. Ale to drobne wobec ogromu wiedzy, jaki stał się nagle jego udziałem. Czy można sobie wyobrazić samoopiecznego dorosłego mężczyzny, który o swojej genealogii nie wie zupełnie nic? W wojsku nie umie odpowiedzieć na pytanie, kiedy się urodził, rodzinnie żony nie umie dosłownie nie powiedzieć o swojej rodzinie, za najbliższe osoby uważa owa mityczną Sarenkę, której imię wadaż umiścił, i tajemniczego Stefana Jasieńskiego, którego też stracił z oczu?

Specjalnie na ten jeden dzień zjazdu przyleciał ze Stanów Zjednoczonych Joe, rocznik 1944, który opowiada następującą historię. Jego starszy brat w 1943 roku miał sześć lat. Rodzina miała „aryjskie papiry”, ale syn był obrazyany. Brat szedł z matką ulicą, przecierając się szmalconkami, ratowali się ucieczką. Lolek wpadł pod tramwaj, który obciął mu nogę na wysokości kolana. Został zabrany do szpitala sióstr miłosierdzia od św. Wincentego a Paulo i odtąd wszedł ślad po nim zginął. Potem zginęli rodzice. Kilka lat temu sprawdził, że w szpitalnych księgach był zapisany Lolek Stodolski, ale został oddany: nie ma zapisu, komu. Mógł przetrwać. Joe ma fotograficzną matkę z dwoma chłopcami. Pokazuje zdjęcie swoich dzieci, bliźnięt. Pyta, czy widać podobieństwo. Chyba tak... - odpowiada, ale okazuje się, że na starszym zdjęciu wskazujemy nie tego chłopca, co trzeba. Lolek to ten drugi, a podobieństwo przypisałyśmy kuzynowi, a nie... Jan - Joshua - Joe nie traci nadziei, że odnajdzie brata lub choćby jakiś ślad po nim; przecież chłopca z uciętą nogą na pewno ktoś zapamiętał, więc ktokolwiek wie...

Andrzej KACZYŃSKI
„Rzeczpospolita”

W PRASIE POLSKIEJ

Stanisław Tym

Centralizm

Wcale mnie to nie zdziwi, że wygra SLD. Nie po to pod inną nazwą robiło przez pół wieku, co chciało. Według CBOS, ok. 70 proc. Polaków nie rozumie, co się do nich mówi, i nie rozumie tego, co czyta.

Socjalistyczna sprawiedliwość polegała na tym, że stalniczy zbrodniarz chodzący na wolności, ich ofiary leżały w ziemi lub siedziały w więzieniach, a pamięć o nich była publicznie opłuwana

W „Trybunie” z poniedziałku (8 września) w telefonicznych opiniach czytelników przeczytałem wypowiedź J.K. z Warszawy. J.K. jest oburzony (lub oburzona), że „władze Krakowa nadały honorowe obywatelstwo Kuklińskiemu, przedtem zezwoliły na założenie radia Wolnej Czechenii”. J.K. dodaje do tego Toruń i nożbórkę pomnika, jeszcze inne przykłady i zapytuje w końcu: „Czy byle samorząd może według waszego widzimisie być liczenia się z racjami wyższymi narażać państwo na kompromitację i kłopoty międzynarodowe?”. Można dyskutować z całością tej wypowiedzi, ale chce tylko zwrócić uwagę na sformułowanie: „byle samorząd, według waszego widzimisie”. Biedny umysłowy inwalida, przyczyną przez pół wieku do jedynie słusznej linii centralizmu demokratycznego, nie może przecież pojąć, jak bardzo ważną instytucją w demokracji jest samorząd lokalny. Dla niego jest to „byle samorząd” kierujący się w dodatku „własnym widzimisie”. A przecież wiadomo, że skoro już ten „byle samorząd” musi być, to niech się przynajmniej kieruje wskazaniem z Centrali Rybnak, tak jak to było przez pół wieku. Wskazaniem tu o jedynie słusznej linii i centralizmie demokratycznym. Młodym czytelnikom chce wyjaśnić, że choć brzmi to jak żart, zaniem nie jest. „Jedynie słuszna linia i centralizm demokratyczny” były kanonami realnego socjalizmu i kazano nam w nie wierzyć. Kanony te ustalała Centrala, która miała rację, a ponieważ wiadomo, że centrala może być tylko jedna, więc i racja była tylko jedna. A teraz pytanie: skoro Centrala decydowała o wszystkim i miała rację, to na czym polegał centralizm demokratyczny? Trudne pytanie? Wiem, że trudne. A odpowiedź jest prosta: na niczym. Była to po prostu bezsensowna nazwa dla grupków, których zresztą jest większość demokratyczna w każdym społeczeństwie. Nie może przecież coś, co jest monocentryczne (centrala), być jednocześnie policentryczne (demokratyczne). Jak jednak widzimy, centralizm demokratyczny marzy się J.K. z Warszawy i wielu innych w pewności P.T. Czytelnikom gazety red. Rolickiego. Przy okazji: skąd ta polszczyzna u was w „Trybunie” kulawa jak pies (czyli kot z kulawą nogą)? „Dwa czołowe ugrupowania od miesięcy przewodzi partijnemu pelotonowi i nieczym zgrani kolaryze, co i raz, oddając sobie prowadzenie” - pisze Janusz Rolicki 8 września w „Trybunie”. Co i raz? W szkole dostaje się za to pałę! Raz po raz - tak się mówi. Nie macie wy tam, towarzysze, towarzysza sekretarza? Oczywiście, sekretarza redakcji mam na myśli. Nie macie korekty? Powinno nam wystarczyć, że nie macie racji. Należy jednak ten brak racji wyrazić poprawną polszczyzną. Szcze-

gólnie, gdy tej racji nie ma sam naczelnym. Wracam do wątku. Oprócz bełkotu centralizmu demokratycznego mieliśmy socjalistyczną sprawiedliwość i moralność socjalistyczną. Socjalistyczna sprawiedliwość polegała na tym, że stalniczy zbrodniarz chodzący na wolności, ich ofiary leżały w ziemi lub siedziały w więzieniach, a pamięć o nich była publicznie opłuwana. Było to socjalistycznie moralne. Czytam dziś o wrażliwości społecznej SLD, o zwalczaniu biedy, o kontynuacji reform i mam wrażenie, że wciąż jestem oszukiwany. Być może jednak, że się czepiam i że kryteria są tu nieostre i każda partia może coś takiego powiedzieć. Gdy jednak czytam (wyż. wym. „Trybuna”), „Personalia - Barbara Blida”, że w budownictwie mieszkaniowym „o kryzysie nie może być mowy”, bo przecież był „majowy przegląd budów” i w ogóle „zreformowanie przepisów całej strefy budownictwa i mieszkalnictwa”, to chce krzyknąć: konkretnie! Konkretnie, towarzyszu (WODZ)! Ile mieszkań w tym roku Centrala zbudowała w ramach wrażliwości społecznej? Ja wiem, że trzy razy mniej niż w roku rządów Hanny Suchockiej. A przy okazji znowu to samo: (WODZ) pisze: „Min. Blida przeprowadziła polskie budownictwo do gospodarki rynkowej czyniąc go przy okazji bardziej ludzkim”. Pała, towarzyszu! Pała z zaimków! Nie „go”, tylko „je”. Przeprowadziła je, czyli budownictwo. Oczywiście, jest to nieprawda, ale skoro już się pisze nieprawdę i budownictwo mieszkaniowe czyni „przy okazji bardziej ludzkim” (hi, hi, o cieku, co to trzeba mieć w głowie, żeby coś takiego wypieścić?), to „przy okazji bardziej polskim” językiem warto pisać. Józef Wiaderny w Wieruszowie: „SLD gwarantuje więcej mieszkań i więcej bezpieczeństwa na ulicach”. Bandy uzbrojone w kije baseballowe zabijają przypadkowych przechodźców na ulicach. Wiademy chyba czyta gazety? Mieszkań buduje się coraz mniej. Wiaderny chyba zna statystyki? SLD rzadzi od czterech lat. Czy ja mogę do prokuratury skierować doniesienie o popelnieniu przestępstwa głoszenia publicznie nieprawdy przez Józefa Wiadernego na przykład? Wcale mnie to nie zdziwi, że wygra SLD. Nie po to pod inną nazwą robiło przez pół wieku, co chciało. Według CBOS, ok. 70 proc. Polaków nie rozumie, co się do nich mówi, i nie rozumie tego, co czyta. Czyli nie rozumie. Jakże im tęskno za Centralą, która im powie, kto jest cacy, a kto jest bej, i która im powie, co mają myśleć, że myśla. Nie ty sam, Polaku-Szaraku, nie „byle samorząd według własnego widzimisie”, ale Centrala. Centrala, która ma zawsze rację i ta racja jest wtedy i twoja, Polaku, racja. I będziecie sobie żyć wolny i zadowolony. Wolny od myślenia i podejmowania decyzji, a zadowolony, bo ci w gazecie i telewizorze będą mówili, że jesteś zadowolony. A będą ci mówili tak często, aż w końcu zrozumiesz, że jesteś.

TYM „Wprost”

SPORT

Piłka nożna

Już po nadziei

Reprezentacja Litwy zaprzęcała szanse zajęcia drugiego miejsca w 8 grupie eliminacyjnej do mistrzostw świata, które dawało możliwość dalszej walki o występ na turnieju finałowym we Francji. W spotkaniu z reprezentacją Irlandii piłkarze Litwy ponieśli porażkę 1:2 (0:1).

Przed tym spotkaniem oba zespoły miały taki sam dorobek punktowy i każdy myślał o pokonaniu przeciwnika, by wyjść do przodu. Szuka ta udala się Irlandczykom, którzy mimo, że grali na wyjeździe, okazali się zespołem lepszym i bardziej skutecznym. W zespole Irlandii bardzo dobrze zaprezentował się weteran Tony Casarino, który zdobył dwie bramki. Pierwsza padła po błędzie obrony drużyny litewskiej w 17 min. gry, gdy po rzucie wolnym Casarino zamknął podanie Roya Keane'a.

Utrata bramki nie załamała drużyny litewskiej, która rzuciła się do ataku i po przerwie w 51 minucie z pięknego strzału obrońcy Tomasa Ziukaasa potrafiła wyrównać wynik. Od tego momentu piłkarze litewscy posiadali inicjatywę. Jednakże w 72 min. po podaniu piłki z rzutu wolnego Casarino wysokim wyskokiem posłał piłkę głową do siatki. Tym samym piłkarz ten zdobył 18 bramek w swych 73 występach reprezentacyjnych.

Rumunia, która już wcześniej zapewniała sobie awans do turnieju finałowego we Francji, wykosy pokonała Islandię 4:0. Dwie bramki strzelił George Hagi, po jednej Dan Petrescu i Constantin Galca.

Po tych spotkaniach tabela rozgrywek jest następująca (drużyna, mecze, różnica bramek, punkty):

1. Rumunia	9	36-3	27
2. Irlandia	9	21-7	17
3. Litwa	9	9-7	14
4. Macedonia	9	21-16	13
5. Islandia	9	7-16	6
6. Liechtenstein	9	3-48	0

Ostatnie mecze zostaną rozegrane 11 października. Zmierzą się: Irlandia - Rumunia, Islandia - Liechtenstein, Macedonia - Litwa.

NA ZDJĘCIU: piłkarze litewscy zęgnają się z publicznością.

Fot. Viktoras Kapoczius

Mecze w innych grupach

Dużycy po wygraniu spotkania z Chorwacją 3:1 są bardzo blisko finałów. Do pełni szczęścia brakuje im remisu w Grecji. W drugim meczu grupy 1 Bośnia i Hercegowina odniosła prestiżowe zwycięstwo nad Słowenią 1:0.

Sytuacja w tej grupie:

1. Dania	7	14-6	16
2. Grecja	7	11-4	13
3. Chorwacja	7	14-11	12
4. Bośnia	8	9-14	9
5. Słowenia	7	4-17	1

Anglia czy Włochy? Na pytanie, która z tych drużyn wygra rywalizację w grupie 2 odpowiedź zapadnie 11 października, kiedy to obie te drużyny zmierzą się w bezpośrednim meczu. We środe Angliję pokonał u siebie Moldowian 4:0, zaś Włosi niespodziewanie w Tbilisi zremisowali bezbramkowo z Gruzami.

Tabela grupy 2:

1. Anglia	7	15-2	18
2. Włochy	7	11-1	17
3. Polska	6	7-9	7
4. Gruzja	6	3-9	4
5. Moldawia	6	2-17	0

Polska rozegra w październiku dwa mecze na wyjeździe - 7 z Moldawią, a 11 z Gruzją.

W grupie 3 Norwegowie rozgromili Szwajcarów 5:0 (0:0), a Węgry pokonali 3:1 Azerbejdżan. O drugie miejsce w grupie będzie grać Finlandia z Węgrami.

Sytuacja w grupie:

1. Norwegia	8	21-2	20
2. Węgry	7	9-7	11

3. Finlandia	7	10-11	10
4. Szwajcaria	7	6-12	7
5. Azerbejdżan	7	3-17	3

W grupie 4 z jednakowym wynikiem 1:0 Szwecja wygrała z Lotwą, a Austria na wyjeździe z Białorusią. W ostatnich meczach zmierzą się: Austria - Białoruś, Szwecja - Estonia, Szkocja - Lotwa.

Sytuacja w grupie:

1. Austria	9	13-4	22
2. Szkocja	9	13-3	20
3. Szwecja	9	15-9	18
4. Lotwa	9	10-12	10
5. Białoruś	9	5-17	4
6. Estonia	9	4-15	4

Bulgaria po zwycięstwie w Sofii nad Rosją 1:0 zajęła w grupie 5 pierwsze miejsce i jako 10 kraj awansowała do finału mistrzostw. Spotkanie w Moskwie Rosja - Bulgaria już nie zmieni i będzie miało charakter pre-stżowy.

Sytuacja w grupie:

1. Bulgaria	7	16-5	18
2. Rosja	7	15-3	14
3. Izrael	8	9-7	13
4. Cypr	7	8-15	7
5. Luksemburg	7	2-20	0

W grupie 6 Stowacja zremisowała 1:1 z Jugosławią.

Sytuacja w grupie:

1. Jugosławia	9	24-7	20
2. Hiszpania	8	21-4	20
3. Słowacja	8	17-9	16
4. Czechy	8	12-6	10
5. Wyspy Oweże	9	9-28	6
6. Malta	8	2-31	0

W jednym meczu w grupie 7 San Marino przegrało z Turcją 0:5. Pozostały do rozegrania mecze Belgia - Walia, Holandia - Turcja.

Sytuacja w grupie:

1. Holandia	7	26-4	18
2. Belgia	7	17-9	15
3. Turcja	7	21-9	13
4. Walia	7	18-18	7
5. San Marino	8	0-42	0

Piłkarze Niemiec, po zwycięstwie nad Armenią 4:0, objęli prowadzenie w grupie 9. Wiele wskazuje na to, iż mistrzowie Europy ukończą eliminacje na pierwszym miejscu, jako że w ostatnim meczu grają u siebie z outsiderem Albanią, która niespodziewanie wygrała w Zurichu z Irlandią Ph. 1:0. Reprezentacja Ukrainy w ostatnim meczu gra z Armenią na wyjeździe, a Portugalia zmierzy się z Irlandią Ph.

Tabela tej grupy:

1. Niemcy	9	19-6	19
2. Ukraina	9	8-6	17
3. Portugalia	9	11-4	16
4. Armenia	9	8-15	8
5. Irlandia Ph.	9	6-9	7
6. Albania	9	4-16	4

Zakończenie rozgrywek eliminacyjnych w strefie europejskiej nastąpi 11 października.

Eliminacje w Ameryce Południowej

Argentyna, Kolumbia i Paragwaj awansowały do finałów piłkarskich mistrzostw świata. Przedszły o tym zwycięstwa tych drużyn w śródogrupowych spotkaniach eliminacyjnych. Argentyna wygrała w Santiago z Chile 2:1, Paragwaj w Asuncion z Boliwią 2:1, zaś Kolumbia pokonała w Barranquilla Wenezuelę 1:0. W czwartym spotkaniu Peru zwyciężyło w Limie Urugwaj 2:1.

Tabela rozgrywek tej grupy:

1. Argentyna	14	22-12	28
2. Kolumbia	15	22-14	27
3. Paragwaj	14	20-13	26
4. Peru	14	18-16	22
5. Chile	14	25-18	19
6. Ekwador	14	18-16	18
7. Boliwia	14	18-17	17
8. Urugwaj	14	13-18	17
9. Wenezuela	15	8-40	3

W towarzyszym meczu w Salvadorze Brazylia wygrała z Ekwadorem 4:2. Gospodarze wystąpili bez trzech najlepszych napastników - Ronaldo, Romario i Bebeto.

Wygrana Polek

W Mohylewie reprezentacja Polski pokonała zespół Białorusi 1:0 w swoim pierwszym meczu eliminacyjnym mistrzostw świata kobiet.

Puchar Polski - bez mistrza

Kilka niespodzianek zanotowano w meczach 1/16 finału Pucharu Polski. Z rozgrywkami pożegnało się pięciu pierwszoligowców, którzy przegrali z drużynami z niższych klas. W tym gronie znalazł się mistrz Polski Widzew Łódź, który uległ 3-ligowemu Polarowi Wrocław 0:1. Obrona trójeź - Legia Dwaowo Warszawa bez problemów pokonała 3:0 Buciwo Bukowa. Finalista poprzedniej edycji GKS Katowice także awansował do dalszej fazy. Katowiczanie wygrali i zremisowali lokalnego rywala Polonią/Szombierek Bytom 2:0.

Oto inne wyniki: Górnik Łęczna - LKS-Ptak Łódź 1:0, Jeziorak Inaw - Lech Poznań 1:2, Ruch Radzionków - KSZO Ostrowiec 1:0, Hutnik Kraków - Odra Wodzisław 1:4, Zawisza Bydgoszcz - Pogoń Szczecin 0:2, Aluminium Konin - Wisła Kraków 2:0, Stal Stalowa Wola - Polonia Warszawa 1:2, Zagłębie Lubin - Petrochemia Plock 2:3.

M. PIASECKI

Kolarstwo

J. Kirsipuu po raz drugi

Czwarty etap kolarskiego Tour de Pologne z Radomską do Jastrzębia Zdroju, długości 234 km, zakończył się ponownym zwycięstwem Estończyka Jaana Kirsipuu z zawodowej grupy Casino. Drugi na mecie był Zbigniew Spruch (Mapei GB), a trzeci Szwajcar Markus Zberg (Mercatone Uno). Cała grupa, za wyjątkiem kilku maruderów, sklasyfikowana została w jednakowym czasie i liderem pozostał Włoch Emanuele Lupi z zespołu Amore e Vita.

Wyścig Pokoju 1998 pojedzie przez Bawarię

Po raz pierwszy w historii Wyścigu Pokoju kolarze wjadą na terytorium byłej RFN. 14 maja 1998 roku kolumna wryszu z czeskiego Chebu do Bawarii. W miastach Rehau i Hof odbędą się lotne finisze, a etap zakończy się w Zwickau w Turyni (była NRD).

W Niemczech przeprowadzone zostaną również dwa ostatnie etapy - 15 maja z Zwickau do Halle oraz 16 maja dwa podetapy: przed południem do Erfurtu (100 km), a po południu - jarda indywidualna na czas z Weimaru do Erfurtu.

(PAP)

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK Niezależny

- codzienne wydanie
- codzienne wydanie
razem z tygodnikiem
„Przyjaciółka”
- sobotnie wydanie
„Kurier” zawsze
masz na co dzień
„Przyjaciółkę” -
w każdą środę

**SZANOWNY,
DROGI CZYTELNIKU!**

Do 18 września trwa
prenumerata „K W” na październik 1997 r.

**AKTUALNOŚCI
KULTURALNE**

Teatr

Akademicki Dramatyczny

Dziś i jutro o godzinie 19.00 zostanie tu zaprezentowana sztuka „Uśmiechnij się nam, Boże”. W niedzielę o tej samej porze - „Maskarada”.

Młodzieżowy

W lokalu tym odbywa się Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalkowych Krajów Bałtyckich. W ramach tej imprezy zaprezentują się tu teatry z szeregu krajów. Spektakle będą się odbywały na kilku scenach oraz w foyer placówki. Dziś wystąpi teatry z Kowna oraz ze Sztokholmu (początek godzina 14.00). Jutro występ teatrów z Kłajpedy, Rygi oraz Poznania (godzina 15.00). W niedzielę zaprezentują się tu teatry z Tallinna, Stuttgartu, jak też gospodarze - Teatr Młodzieżowy.

Lele

W sobotę o godzinie 12.00 „Lisica królewna”. O godzinie 14.00 - „Robot i muszka”. W niedzielę dzieciaki obejrzą mogą „Sierotka Eleonka i Jonukas baranek”.

Koncerty

Filharmonia

Dziś o godzinie 19.00 odbędzie się tu uroczysty koncert poświęcony 200 rocznicy śmierci Elijahua Gaona.

Wystawy

Centrum Sztuki

Współczesnej

(Vokieczių 2).

Obszerny i nader wszechstronny pokaz „Sztuka Litwy -97. Prezentacja galerii”. Jednocześnie obejrzą tu moż-

na kolekcję Lili i Gilberta Silbermanów.

Galeria „Arka”
(Auszros Vartu 7)

Niecodziennym wydarzeniem jest otwarcie autorskiego pokazu znanego artysty białoruskiego Iwana Miedwiediewa, który przedstawia „Powojenne Wilno lat 1947-1957”. Autor tego pokazu przybył do stolicy Litwy w roku 1946 po ukończeniu Akademii Sztuk Pięknych w Leningradzie (specjalność architektura) i mieszkał tu do roku 1958, wykładał w Instytucie Sztuk Pięknych. Na obecną pokaz w galerii złożyły się akwarele, obrazy ukazujące Wilno tego okresu. Nie jest to pierwsza tego rodzaju prezentacja autora w naszym mieście. I. Miedwiediew eksponował swą twórczość w Muzeum Żydowskim, jak też Polskiej Galerii Artystycznej.

Galeria Sztuki Stosowanej
(Pamenkalnio 1/13)

„Gobelin - ruchomy fresk” - tak się nazywa czynny tu pokaz.

Galeria „Lietuvos aidas”
(Maironio 1)

Malarstwo i pastele Algirdasa Petrusisa.

Galeria „Naujieji Skliautai”
(Aszmenos 10)

Rzeźby Leonasa Striogi, jak też grafika Elisabeth Krotoff (Francja).

Galeria „Vartai”
(Vilniaus 39)

Ekspozycja poświęcona 200 rocznicy śmierci Gaona.

Galeria Fotograficzna
(Stikliu 4)

Znany fotografik litewski Antanas Sutkus nazwał swój pokaz „Pro memoria” i poświęcił ofiarom kowieńskiego getta. H.G.

Nie ma wariantów.

Jest tylko „fax informator”

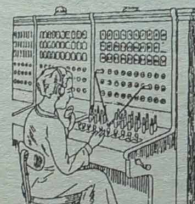
Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę!
Nasze służby pracują od godz. 00 do 24.
I tak na okrągło.

Informacja w trzech językach -
litewskim, rosyjskim, angielskim.

(22) 250707
(27) 798138

Szerzej o usługach świadczonych przez NK:
tel. (22) 22 79 25, tel./fax (27) 73 47 38
tel./fax (21) 43 45 84

Wykaz wszystkich rodzajów
działalności Nr 99
Wykaz nowości Nr 4444

Baza wszystkich danych w „Internecie”:
<http://www.nkm.lt>

**Krytyczne dni
i godziny
we wrześniu**

13, sobota (18.00-19.00),
16, wtorek (19.00-20.00),
22, poniedziałek (21.00-22.00),
29, poniedziałek (18.00-19.00).

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 12 września zachmurzenie zmienne, bez opadów. Wiatr południowo-zachodni, zachodni, 7-12 m/sek. Temperatura 18-20 stopni.
W ciągu następných dwóch dni wietrzni i mroko. Temperatura w nocy 7-12, w dzień 13-18 stopni.

KALENDARIUM

x Piątek (12.IX) jest 255 dniem 1997 r. Do końca roku pozostało 110 dni.
x Znak Zodiaku - Panna.
x Imieniny: Gwidona, Marii, Mariana.
x Wschód Słońca - 6.46, zachód - 19.43. Długość dnia 12 godz. 57 min.
x Księżyc. Przed pełnią - 10 września.

Kupię stare medale, portrety i popiersia z A. Mickiewiczem.
Tel. 77-70-93.

Niedrogo naprawiam maszyny do szycia.
Tel. 41-38-06.

Sprzedam palmę 3,5 m.
Tel. 41-38-06.

Sprzedam 1-pokojowe mieszkanie, 4,5 tys.
Tel. 41-38-06.

Stowarzyszenie Naukowców Polaków Litwy informuje, że do 22.09.1997 r. są przyjmowane dokumenty na studia na kierunku pedagogiki.
Dokumenty należy składać w dniach pracy od godz. 11.00 do 16.00 przy ul. Subocz 5 w Wilnie.
Szczegółowej informacji można zasięgnąć pod nr telefonem 61-15-16.

**Polsko-Litewska
IZBA GOSPODARCZA,**
filia w Mariampolu w imieniu n/w firm polskich zaprasza do współpracy:

- „ADA GASTROGAZ” - producent różnów gazowych.
- „AGTER” - producent tanich i dobrych makaronów.
- „AKAPESTER” - szeroki profil prac elektromontażowych
- „ARBET” - producent styropianu.
- „ELBUDEX-PISZ” - producent przewodów elektrycznych.
- „MARPO” - używane maszyny betoniarskie i drogowe.
- „TIM” - wykonawca linii technologicznych dla przemysłu spożywczego.
- „TYWENT” - producent wentylatorów przemysłowych.
- „ZĘBIEC” - producent kotłów grzewczych, wyrobów metalowych i bentonitu.

Szczegółowe informacje: tel./fax (8-243) 56 346.

(Zam. 1050)

Stale - świeży akmeński cement, eternit 1.75x1.13, ruberoid RKP-350, RPP-300, RKK-400 (z obustronną powłoką mineralizowaną).
Tel. 42-46-31, 41-96-94.

(Zam. 1043)

Pomagamy łatwo schudnąć i poprawić samopoczucie.
Tel. 46-47-86.

(Zam. 1058)

Przy ul. Smolenskiego 1 otwarto nową salę dla uroczystości weselnych, przeprowadzania konkursów, konferencji. Wnętrze i obsługa najwyższej klasy, ceny przystępne. Można też zamówić obiad załobny. Obok - wygodny parking.
Tel. 23-53-62.

(Zam. 1059)

Gabinet stomatologiczny dla dzieci i dorosłych
Bezbolesne leczenie i protezowanie zębów, jak też prostowanie krzywo wyrostających zębów u dzieci.
Przyjmujemy w godz. 8.00-20.00, w soboty - 9.00 - 13.00.
Adres: ul. Juozapaviciaus 6a, tel. 72-39-13.

(Zam. 1055)

SIĘCI TELEKOMUNIKACYJNE

- TELEFONY KOMÓRKOWE
- ODBIORNIKI INFORMACJI
- RÓŻNE DODATKI
- DUŻY WYBÓR

**DOSTĘPNE
CENY !!!**

UAB „VSR”
Vilnius, Kalvarijų 125, 4C
 („Tauragnų” st.), tel./faks. 72 34 90

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
ZSA „Kurier Wileński”
Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI
Nasz adres: Laisvės pr. 60
2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
Indeks 0044. SL 322, ISSN 1392-0405
E-Mail adres kurier_ w @ post. 5 ci. lt

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego - 42-79-01, zastępcy redaktora - 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji, zast. sekretarza - 42-79-49.
DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych - 42-78-72, aktualności krajowych - 42-79-64, ekonomiczna, życia wsi - 42-79-68, stołeczny, kultury - 42-79-77, literatury i sztuki - 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji - 42-69-65, sportu - 42-79-04, reklamy i ogłoszeń - 42-69-63. Fotokorespondenci - 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki - 57-73-81, sołeccznicy - 52-780, święciański - 54-843.

Ogłoszenia i reklame do „Kuriera Wileńskiego” przyjmuje się pod adresem:
Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel./fax 42-69-63, fax 42-72-65,
w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinię czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżne z opinią redakcji.

Dyżurny redaktor
Anna
MAKOWSKA